

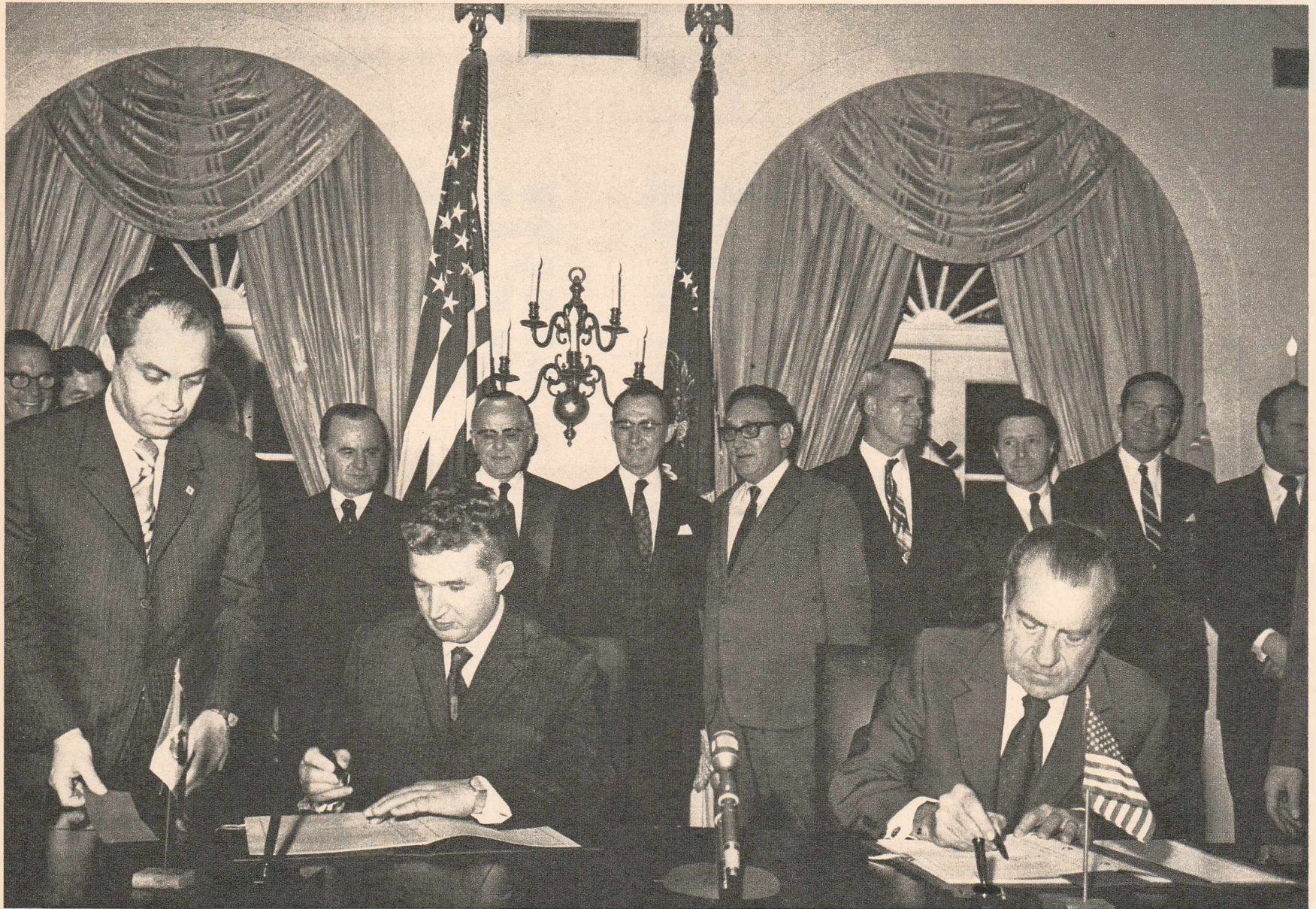
flacăra

**Noi, limpede neam al românilor, azi,
cînd încă primejdii pe lume mai sînt,
luptăm pentru-a veacului înseninare
și credem în Pacea Planetei Pămînt;
să crească mai liber copiii de mîine,
copiii ce fi-vor, copiii ce sînt,**

**pe-această rotundă planetă de pîine,
ce este pămînt, spre a nu fi mormînt;
noi, limpede neam al românilor, știm
că mari sînt acei care luptă și sînt,
că mare-i creația, dreaptă-nțelegerea,
că sfîntă e Pacea Planetei Pămînt.**

DE CE? Pentru binele neamului său, pentru înseninarea istoriei lumii: istorica vizită a președintelui NICOLAE CEAUȘESCU în S.U.A.

Moment de mare însemnătate în istoria relațiilor româno-americane: semnarea Declarației comune.

Nu știu cum — câteodată — nu reușim noi, cei care scriem, să redăm cititorilor noștri toată esența. Va să zică, descriem amănunte, povestim anecdote, însă nu putem totdeauna descoperi, dincolo de acestea toate, dincolo de pitoresc și de accidental, sensul cel mai profund, victoria cea mai coerentă a esenței. Contemplu, acum, la câteva zile după ce s-a încheiat, istoria scurtă, dar bogată în evenimente și urmări, a vizitei președintelui Țării Românești, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în Statele Unite ale Americii. Contemplu totodată ceea ce noi înșine am apucat să spunem despre această vizită și parcă simt că mai e ceva de spus, ceva foarte important, ceva care poate mă urmărește în chip deosebit pe mine, ca scriitor, într-atât, încît caut, cu fiecare prilej ce mi se oferă, tocmai lucrul acela: munca. Oferind filme despre vizita președintelui Ceaușescu și a tovarășei Elena Ceaușescu în America de Nord, să nu uităm a spune că temeiul acelei voluptăți extraordinare, a președintelui român, de a cunoaște planeta și de a participa hotărîtor la mersul ei mai rotund este munca. Să fie clar, să fie mai evident decît limitata putere de sugestie a unor pelicule și a unor cuvinte despre o vizită: totul înseamnă muncă. Poate nici nu e potrivit cuvîntul «vizită». Poate mai potrivit e cuvîntul «acțiune». Și, în mod sigur, foarte potrivit e cuvîntul «istorie». Și perfect îi vine acestei trebi cuvîntul «muncă». Fiindcă nu vă închipuiți dumneavoastră doar cuvintele noastre și filmele noastre. Treceți cu gîndul în teritoriul accidentat al faptei și observați că vizitele președintelui român pe această rotunjime învîrtitoare care se numește Pămînt nu sînt de fapt vizite, ci zile-muncă, zile-lumină și grele eforturi, uneori

dincolo de limita omenească a suportabilității fizice, de a cuprinde cu mintea cît mai mult în cît mai scurt timp și de a acționa cît mai direct, cît mai repede, cît mai eficient, în așa fel încît tot, absolut tot să răspundă unui scop precis și irevocabil — fericirea, sănătatea și măreția poporului român și pacea mereu mai îmbelșugată a planetei, căci vizitele acestea sînt cu totul și cu totul altceva decît niște plimbări, ele sînt acțiune, sînt muncă, sînt viață concretă și luptă pentru cauza supremă. Dar poate că e o soartă și în asta. Poate că noi sîntem, cumva, destinați ca oameni să nu vedem decît rezultatele, pur și simplu, și să ni se pară că, de pildă, miile de kilometri de drumuri ostenitoare sînt cîteva sute de metri feerici, că discuțiile cu președintele unui alt stat sînt doar cele pe care ochii noștri le surprind la televizor sau la cinema. Dar omul care și-a făcut din călătoriile de pace și de cooperare pe planeta Pămînt una din armele politice prin care poporul său devine mai puternic, mai liber și mai demn, nu e reprezentat doar de caldul suris de revedere cu compatrioții pe aeroportul Otopeni, ci și de zecile și zecile de ore de muncă, de încordare și de inspirație decisivă care premere și justifică blîndețea bărbătească a aceluia suris.

Între atîtea blazări leneșe cîte innorează cerurile continentelor, între atîtea trufii ce se hrănesc din vechi privilegii ale exploatării, ochii noștri văd și mintea noastră înțelege că un om, alături de alții, muncește — acesta e cuvîntul — da, muncește, pentru binele neamului său și pentru înseninarea istoriei lumii: președintele Ceaușescu.

Adrian PĂUNESCU

Tovarășei Elena Ceaușescu îi este înmănată Diploma de membru de onoare al Institutului american al chimiștilor.

cine-și face zid de pace...

«Am dori ca istoria — conchidea vizionar președintele României socialiste, Nicolae Ceaușescu, într-unul din toasturile rostite la una din recepțiile oferite în timpul recente vizite în S.U.A. — să poată spune: **lăță două popoare — un popor mare, altul mai mic — care, în condiții grele, au știut să conlucreze și să contribuie la așezarea relațiilor pe o bază mai dreaptă și mai bună.**»

Voce unanimă a poporului român, conducătorul atât de iubit și stimat în țara care i-a încredințat cirna într-un moment crucial al istoriei sale este și dincolo de fruntarii prețuit și respectat pentru că, după cum remarca președintele Richard Nixon, joacă «**unul din cele mai însemnate roluri ale unui om de stat de pe glob**», în momente dificile ale vieții internaționale contemporane.

De fiecare dată când ne este dat să citim sau să auzim astfel de cuvinte — și aceasta se întâmplă tot mai des și cu prilejul oricărei vizite întreprinse de tovarășul Nicolae Ceaușescu într-un stat sau șir de state — sentimentul și gândul care ne domină nu pot fi altele decât expresia unei nemărginite mândrii patriotice, a fericirii de a aparține

unei țări capabile de asemenea acte ale îmbunătățirii relațiilor internaționale. Mersul istoriei noastre, și cu atât mai mult cursul vieții contemporane a popoarelor, confirmă vocația României de a se manifesta ca un adevărat liant în construirea unei lumi a păcii, înțelegerii și progresului, o lume în care fiecare popor să fie respectat și liber de a-și hotărî singur soarta și a trăi după voința și hărnicia sa.

În deplină concordanță cu sensul istoriei țării noastre și a lumii, promovind cu fidelitate aceleași principii științifice marxist-leniniste pe care se întemeiază întreaga viață economico-socială, opera constructivă pe care o realizăm, politica externă a partidului și statului întrunește în chip exemplar acele strălucite calități relevate nu o dată în documentele partidului — adică principialitatea, realismul, etica desăvârșită, caracterul constructiv, demnitatea, consecvența și fermitatea. Forța și autoritatea morală a comandamentelor după care se călăuzește o asemenea politică se impun cu tot mai mare vigoare pe arena internațională — și este meritul incontestabil al țării noastre, al conducătorului ei de a acționa neobosit în această direcție.

omul care a înțeles

«El a dat dovadă de înțelepciune și înțelegere și a contribuit enorm la deschiderea unor dialoguri care, altfel, ar fi rămas, poate, închise pentru totdeauna.»

Astfel s-a exprimat președintele Richard Nixon despre președintele Nicolae Ceaușescu. Un merit, un omagiu, afirmate în fața lumii și în fața istoriei. Poate cea mai înaltă recunoaștere la care poate aspira un om politic în epoca noastră, când cel mai dificil și cel mai benefic lucru pentru omenire a devenit să inițieze dialoguri, contacte, modalități de cunoaștere, de comunicare și de colaborare. Dacă e dificil în general

să stabilești dialoguri, să stabilești comunicări și să-i ajuți și pe alții să comunice, e mult mai dificil să stabilești dialoguri grele, comunicări între factori determinanți pentru destinul lumii, care ar fi putut rămâne mereu la distanță, separați și intratabili. Așa ceva a realizat țara noastră prin activitatea președintelui ei, operă politică vie, concretă, una dintre cele mai însemnate opere politice concrete din câte se făuresc sub ochii noștri. Tovarășul Nicolae Ceaușescu a văzut «ansamblul problemelor mondiale» pentru că vede lumea ca ansamblu, pentru că trăiește și acționează în ideea că sîntem o comunitate planetară, care are

Fiecare declarație comună, fiecare document al colaborării semnat de țara noastră se înscrie ca o contribuție semnificativă la statuarea în relațiile internaționale a unor norme clare, unanim respectate, ale unei politici și etici noi. Cu o asemenea consecvență și încredere în timpul acestei noi politici nu poate acționa decât un popor pentru care libertatea dinlăuntru și cea din afară sînt una, o țară care are conștiința de a trăi în lume egală între popoare.

Consemnind aceste gânduri și sentimente într-un sfârșit de an atât de fructuos pe planul afirmării internaționale a României socialiste, nu poate să nu mă turbure coincidența că exact cu 300 de ani în urmă, la 1673, primul nostru mare poet, mitropolitul Dosoftei, insera printre psalmii săi aceste versete laice echivalente unei adevărate profesii de credință a poporului nostru:

Cine-și face zid de pace,
Turnuri de frăție,
Duce viață, fără greață
'Ntr-a sa bogăție.
Că-ci mai bună dempreună
Viața cea frățească
Decît arme cari să darne
Oaste vitejească.

Nicolae STOIAN

nevoie, din ce în ce mai mult, de luciditate, înțelepciune, dreptate și înțelegere. Arena politică internațională e încărcată de probleme, de obstacole, a avut și mai are încă o serie de cîmpuri de tensiune puternică. Imagine copleșitoare și dezolantă cu puțini ani în urmă pentru un om politic mai puțin înzestrat cu energie și cu simțul istoriei lumii. Într-o asemenea perioadă, România a beneficiat și beneficiază de un conducător care a înțeles forța dialogului, a comunicării, a înțeles că ele sînt mai puternice decât problemele, obstacolele și cîmpurile de tensiune de pe harta politică și socială a planetei. Tovarășul Nicolae Ceaușescu a

crezut și crede cu fervoare că dialogul, comunicarea sînt antidotul ideal împotriva a tot ce se opune coexistenței, cooperării și colaborării. A înțeles, printre cei dintîi și cel mai profund dintre cîți oameni de stat există, că lipsa dialogului, a comunicării, a cunoașterii reciproce constituiau factori generatori de încordare, de suspiciune, de nerespect, de amenințare și de violență potențială. A înțeles și i-a făcut și pe alții să înțeleagă că o lume mai dreaptă, mai bună și mai sigură de viitorul ei nu se poate face cu tancul și cu tunul, ci prin participarea fiecărui popor în condiții de demnitate la proiectarea și construirea comunității mondiale de azi și de mâine.

Aceste realizări ale omului politic Nicolae Ceaușescu nu le afirmăm numai noi, ci și alții. Alții care sînt în condiție să le vadă, să le simtă, să le aprecieze poate mai bine și mai obiectiv decât noi. Le recunosc oameni politici din țări de toate mărimile și puterile. Președintele nostru este considerat unul dintre marii inventatori ai celei mai eficace arme politice actuale, dialogul modern, modalitate înțeleaptă bazată pe afirmarea unui punct de vedere care apără interesele fundamentale ale poporului român, dar respectă, în același timp, interesele celorlalți, pentru că inteligența sa politică a descoperit existența unei linii de echilibru între interesele tuturor. Dacă acestea sînt alternativele epocii actuale, dialog-încordare, dialog-suspiciune, dialog-nerespect și amenințare cu forța, și dacă președintele Nicolae Ceaușescu a contribuit enorm la deschiderea unor dialoguri care altfel nu s-ar fi purtat niciodată, înseamnă că șeful statului român a contribuit într-o măsură cu totul remarcabilă la eliminarea încordării, suspiciunii, nerespectului și amenințării cu forța de pe scena lumii. El a făcut extrem de mult nu numai pentru perfecționarea raporturilor noastre de cooperare și de colaborare cu lumea, ci și pentru raporturile de cooperare și colaborare ale altor state între ele. Un om cu simțurile politice extrem de ascuțite cum este președintele Richard Nixon afirmă implicit că fără eforturile președintelui Nicolae Ceaușescu lumea de azi ar fi învățat mai greu, mai târziu și poate după încă multă suferință drumul spre înțelegere, respect și solidaritate.

Romulus BALABAN

semnificațiile unor gesturi

Există momente a căror trăire — chiar fiind și la mii de kilometri distanță, prin intermediul imaginilor transmise prin eter — obligă la o anumită tensiune interioară asemănătoare cu mult, dar și depășind cu mult emoția! Este, poate, starea aceea cînd, resimțind pe neașteptate o mare bucurie anume, simți nevoia să ieși în stradă, să țipi și-o strigi tuturor, avînd senzația limpede că dacă nu vei face acest lucru te vei înăbuși; că toți ceilalți, neafîind motivul acestei bucurii a ta, ar risca să piardă enorm!... Este aproape copleșitoare, fizic vorbind, această ciudat și paradoxal de tonică stare!

Milioane și milioane de oameni ai României moderne, îndrăgostiți lucid — oameni simpli, minunați prin însăși existența lor cinstită, model de demnitate și respect pentru o lume întreagă — au urmărit cu pasiune, cu patimă chiar, recenta vizită oficială pe care conducătorul țării, tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, a efectuat-o peste ocean la invitația președintelui S.U.A., Richard Nixon, și a soției sale, Patricia Nixon. În serile acestei vizite istorice, de larg și profund ecou internațional, o imagine anume — un moment — un gest colectiv — merită, cred, o atenție deosebită. Pentru că dincolo de importanța politică majoră, dincolo de faptul că reprezenta vizual *destinderea* (într-o lume care are atîta nevoie de ea!), el — *acest moment* — reprezintă ceva atît de scump poporului nostru și atît de bine pus în evidență de către conducătorul său, încît

declarația comună

Asistăm în vremea din urmă, ca participanți obiectivi ai vieții politice internaționale, la un fenomen absolut inedit, ilustrând cu o surprinzătoare putere de reverberație în toate domeniile implicate diplomației, faptul — la rîndul lui absolut neobișnuit, fără precedent în istoria mai veche sau mai nouă a relațiilor dintre state — faptul, zic, că dreptul internațional nu aparține, ca o consecință practică a statelor mari și nu servește, neapărat, numai statele mari, politica lor, interesele lor, programul lor.

Am deschis ochii — în ceea ce mă privește — deasupra unor pagini de istorie care, cu un tragism subtextual, încercau să mă convingă, și e drept cu argumente istorice, că statele mici nu au istorie, că istoria lor depinde de statele mari, mai apropiate sau mai îndepărtate de granița lor și că deci un destin de supunere specific și hotărîtor pentru statele mici este de neînălăturat, singura aspirație a acestor state mici rămînînd aceea de a nu fi încorporate fizic.

Ei bine, în aceste zile din urmă — continuînd cu o consecvență pe care istoria sigur o va consemna ca pe una din cele mai curajoase și mai perseverente acțiuni în favoarea demnității practice a noțiunii de independență — șeful unui stat despre care, în trecut, se spunea că face parte din rîndul celor care își declină timpul istoric în funcție de parametrii geografici, șeful unui astfel de stat mic semnează, de la egal la egal, o **Declarație comună** cu șeful unuia dintre statele despre care se știa că fac, singure, istoria.

Semnarea **Declarației comune** de către președintele României, **Nicolae Ceaușescu**, și de către președintele Statelor Unite ale Americii, **Richard Nixon**, îmi apare astfel mie, simplu alegător în bătălia politică a țării mele pentru o soartă și o viață mai bune, drept un document într-adevăr istoric, pentru că doi șefi de state, trebuie să recunoaștem, atît de deosebite, și reprezentînd filozofic și economic două lumi — iar unul dintre ei reprezentînd în exclusivitate, prin acțiunile sale, triumful rațiunii și o genială pătrundere a evoluției internaționale spre destindere, contribuind direct la această evoluție, ba mai mult, deschizînd ei înșiși, prin acel triumf al rațiunii pe care-l reprezintă, căile spre înțelegere — doi șefi de state zic, unul dintre ei reprezentînd forța care poate modifica fizic mersul istoriei — ajung la concluzia că **fiecare națiune are dreptul să-și afirmе independența și să-și organizeze propria viață așa cum o consideră ea, fără vreun amestec din afară.**

Salutînd această **Declarație comună** pe care timpul o va glorifica pentru simbolul pe care îl reprezintă, va trebui să atrag atenția confrăților mei alegători că ea, **Declarația comună**, reamintește tuturor, într-un mod cuceritor și angajant, că lumea actuală nu este constituită din două sau trei mari puteri, ci din peste 150 de națiuni care, mari sau mici, fac istoria contemporană, apărîndu-și suveranitatea și independența, libertatea și ființa.

De aici, din această constatare, reiese că în lume sînt peste 150 de mari puteri, iar una din aceste mari puteri este România.

Dinu SĂRARU

Fierbinți urări,
prietenești
strîngeri
de mînă
la Cleveland,
ca pretutindeni.

un loc demn sub soare

memoria îl va înregistra, cu siguranță, definitiv!

Este acel moment în care tovarășul Nicolae Ceaușescu, aplecat peste balustrada unor trepte, a unei scări din Cleveland, aplecat mai mult de jumătate, strînge, pe rînd, zeci și zeci de mîini întinse în sus, către el, în semn de rămas bun; este acel moment în care convențiile unui protocol, de altfel firesc pe parcursul unor astfel de vizite, dispar: omul de stat devine un om pur și simplu, riscînd să fie smuls și îmbrățișat de mulțime, iar simbolul gesturilor calde, semnificația entuziasmului năvalnic, devine *simbolul iubirii și speranței*. Pentru că — în acel moment — Nicolae Ceaușescu însemna — pentru două popoare complet diferite atît ca așezare, cît și ca mărime — evident: **SPERANȚĂ!** Speranță pentru o pace sigură, atît de necesară acestui pămînt bîntuit pînă acum prea mult de dezastre — și încredere totodată într-o personalitate de prim rang a vieții politice contemporane. Un gest, o atitudine, o manifestare spontană și nemai-pomenit de caldă, a adus în intimitatea căminelor noastre satisfacția și mîndria de a avea un astfel de conducător!

Dacă două popoare atît de structural deosebite, viețuind într-o conjunctură de idei spectaculos de diversă și nu arareori gravă, se pot manifesta prin astfel de gesturi — pentru că acolo, în America, președintele Ceaușescu a reprezentat din plin toate calitățile unui întreg popor român — atunci semnificațiile unor astfel de gesturi nu pot fi decît extrem de precise: putem crede în viitorul copiilor noștri, putem crede în rostul muncii și al sacrificiilor noastre actuale, *putem crede în viitor!*

Horia PĂTRAȘCU

Nava aceea de vis, traversînd ca o fantasmă albă imensitatea Atlanticului într-o zi cînd toamna tîrzie se făcea simțită cu toată clorofila moartă a uscatului septentrional pînă dincolo de inima Oceanului, îmi va apărea întotdeauna ca o tulburătoare prezență a afirmării noastre în lume. Am mai întîlnit și alte vapoare românești prin marile porturi ale globului, drumurile prin văzduh mi s-au încrucișat uneori cu săgețile argintii care purtau tricolorul nostru în vastitatea oceanului aerian al pămîntului, dar cea navă care spinteca albastrul Atlanticului într-o zi de toamnă tîrzie pe sub tîmpla încărunțită a Nordului mi-a rămas în memorie pentru totdeauna ca una dintre cele mai patetice și mai răscolitoare reîntîlniri cu sine. Era cargoul «Galați», care puse cap pe un port american și înainta constant, luptîndu-se cu valurile pe una din acele linii ale permanenței ce ne leagă de aproape trei decenii, impetuos și nestăvilit, cu restul lumii. Mă aflam la bordul unui pachebot modern în drum din America spre casă. Duceam cu mine, pe o rectilinie de spume trasă pe curbura oceanului de înaintarea marelui pachebot, un suflet greu de amintiri, evocarea unor întîlniri de neuitat cu umbra talentului românesc prelungită pînă la capătul dinspre Vest al lumii, văzusem păsările măiestre ale lui Brâncuși la Guggenheimul newyorkez și la Philadelphia, îl ascultasem pe Menuhin cîntînd din Enescu la Carnegie Hall, citisem cărți și studii despre România contemporană în Biblioteca Națională din Washington, vorbisem cu români plecați de mult din țară, dar care în adîncul sufletului lor rămîneau români, căci nu uitaseră nici cuvîntul «dor» și nici graiul străbunilor.

Iar cea navă de vis care trecea ca o fantasmă albă tîind imensitatea Atlanticului sub maiestuoasa filifire a pavilionului tricolor, îmi aducea în suflet sentimentul prezenței noastre în lume nu numai prin contribuții de artă la tezaurul spiritual al omenirii, ci mai ales prin ceea ce formează caracteristica actuală a acestei prezențe: colaborare multilaterală, schimburi reciproc avantajoase, o voce proprie în lume. Sirena navei a salutată prin trei sunete grave, scurte,

întîlnirea pe căile albastre, pachebotul i-a răspuns în același fel, conform tradiției oamenilor mării, și fantasma albă s-a mistuit în depărtări dincolo de curbura oceanului lăsînd să se mai zărească un timp doar pavilionul tricolor din virful marelui catarg.

Am căutat pretutindeni în periplurile mele pe mare sau pe uscat prezențele românești în lume, și le-am descoperit întotdeauna ca pe niște incontestabile certitudini. Ele au existat sporadic în timpuri de demult, dar niciodată trecător, pierdute în uitare. Românii au extraordinara capacitate de a rămîne ei înșiși oriunde s-ar găsi, de a marca nu numai o prezență, ci de a se face simțiți, de a stîrni respectul și admirația. O rară capacitate de comunicare, un aport mereu inedit, o contribuție stimulatorie de stimă, o afirmare întotdeauna onestă, cinstită, o inalterabilă știință de a rămîne ei înșiși. Ceva inefabil, profund și indestructibil îi leagă de ființa patriei lor și din asta li se naște sentimentul contribuției proprii, acea permanență și rodnică disponibilitate de a prelua tot ce românul vede bun la alții, oferînd străinătății cu o inepuizabilă generozitate tot ce deține mai bun dintr-o experiență de două ori milenară, dar, îndeosebi, din știința afirmării de sine în lumea contemporană. Sîntem douăzeci și unu de milioane într-un destin comun, legați vital de idealurile de pace și colaborare ale omenirii, douăzeci și unu de milioane în inegalabilul spațiu carpato-dunărean care și-au cîștigat cu cînste, dar și cu multă trudă și perseverență, arta de a respecta stimulînd respectul, un loc demn sub soare. Sîntem douăzeci și unu de milioane care știu să facă din locul lor sub soare un loc al demnității, iar din vocea lor proprie, un instrument al dialogului. Am învățat aceasta dintr-o îndelungată experiență dar, mai ales, din realitățile ultimelor decenii cînd s-a produs marea și plenara noastră afirmare în lume.

Este o lecție a istoriei pe care cel ce ne conduce țara a știut să și-o însușească exemplar. Și ea dă astăzi roade, ca una dintre cele mai valoroase investiții morale ale României socialiste.

Ioan GRIGORESCU

Pe aeroportul
John F. Kennedy
din New York.

vizită a președintelui

NICOLAE CEAUȘESCU în S.U.A.

popoarele, da!

pentru filmoteca de aur

Firește că ceea ce scrie ziarul american «Baltimore Sun» e nu numai adevărat dar și frumos, nu numai politic dar și poetic: «Vizita președintelui român a amintit milioane de americani că lumea nu e numai a două popoare, a trei, a cinci națiuni, ci a 147 de țări...»

A aminti — de ce a aminti? Expresia e poate dureroasă — dar, vai, atât de necesară, atât de exactă azi, când memoria lumii se dovedește mai scurtă decât și-a închipuit chiar Shakespeare; când milioane de bombe, de mitraliere, de gloanțe, de amenințări cu bomba și cu glonțul întunecă această evidență; când texte ca și tancuri grele, negre, sumbre, împiedică foarte mulți oameni să vadă lumea ca un pământ al oamenilor, ca «une terre des hommes» fratern, fascinant, bun, fertil pentru schimbul de idei, de bunuri, de cîntece și mărfuri. Situația e de așa natură că lumii de azi trebuie să-i amintești, dacă se poate zilnic și dacă ești conștient de existența ta utilă pe pământ, că ea e lumea a 147 de țări, toate aflate sub același soare, sub aceleași stele, sub aceiași nori lungi pe șesuri de sub care nu poate fugi decât în neant. Zilnic lumea e silită să uite aceste adevăruri elementare; zilnic lumea e predispusă să se lase derutată de gândul că totul se reduce la forța brută, la șantajul brutal, la blocajul brutal, la blocajul mental, la soluțiile brutale fără ieșire, fără alternativă, fără înțelepciune, sfișietoare, tragice și inutile de strigătoare la un cer care nu e dornic să le dezlege.

România nu e o mare putere. România contează statistic printre țările mijlocii. Dar — răspundea președintele Nicolae Ceaușescu unei întrebări puse de directorul ziarului grec «Acropolis» — «sînt multiple fapte care demonstrează că a crescut preocuparea multor state, inclusiv a statelor mici și mijlocii (subl. n.) pentru solu-

ționarea problemelor internaționale...» România nu e mare forță militară și — spre gloria ei — ea nu s-a impus niciodată prin distrugătoarele ei și nu a folosit spre a convinge amenințările cu puterea de foc a armelor ei. Dar în această situație paroxistică, o țară mijlocie ca a noastră devine și e recunoscută ca o mare putere în viața morală a lumii prin forța obstinată, tenace, inepuizabilă, cu care, prin politica ei internațională, prin ideile conducătorilor și cetățenilor ei, amintește zilnic întregii comunități umane că există o alternativă la coșmarul mondial și anume — înțelegerea și dialogul de la stat la stat, nu de la tanc la tanc; că brutalitatea între națiuni nu e singura modalitate de existență pe această planetă; că la dictatul forței nu e fatal să te supui; că a ceda terorii în relațiile internaționale compromite decisiv demnitatea popoarelor; că o criză a demnității popoarelor e mai gravă decât orice criză a energiei și e calea pierzaniei; că putem să nu pierim, dimpotrivă — putem să ne privim drept în ochi, cu sinceritate, cu sfînt respect pentru viața fiecărei națiuni, cu gânduri pașnice și curate, capabili să aducem dacă ne vom privi astfel — și nu prin turelele blindatelor — o pace valabilă pe acest pământ.

A aminti zilnic, tenace, cu încăpăținare, și calm, întregii lumi aceste idei simple și vitale nu e doar un act de curaj și de inteligență nobilă, ci o capacitate fundamentală de a transforma o politică într-o poetică. Noi sîntem o țară care transformăm energia dramatică hrănită din toate dramele lumii într-o energie lirică, a unei politici de inalienabilă poezie umanistă.

Noi sîntem dintre aceia care rostesc răspicat, precum poetul american: Popoarele, da!

Radu COSAȘU

Filmul documentar intitulat «Vizita președintelui Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în Statele Unite ale Americii» (din 9.XII, orele 20,00 pe programul I) ne-a relatat prin imagine și cuvînt semnificația unui eveniment de însemnătate istorică, cu largi ecouri în lumea contemporană. Presa, radioul, televiziunea din întreaga lume au închinat pagini și emisiuni întregi dialogului româno-american, întîlnirilor de lucru ale tovarășului Nicolae Ceaușescu cu personalități politice, cu experți ai cercurilor economice, în care principiile fundamentale ale politicii externe a României au stat la baza documentelor semnate, făcînd să triumfe cele mai nobile idei ale egalității și apropierii între popoare, ale colaborării și păcii. Filmul vizitei a fost urmărit cu viu interes în televiziunile de seară și de dimineață, pe întreg parcursul desfășurării vizitei. E bine că televiziunea ne-a oferit o imagine unitară a multor momente emoționante prin semnificația lor umană și politică. Filmul ne-a făcut să vedem cu ochii și să simțim cu inima ce înseamnă respectul, prețuirea și stima de care se bucură tovarășul Nicolae Ceaușescu, tovarășa Elena Ceaușescu, și prin ei — noi toți, țara noastră, în lume. «Păcat că filmul a durat puțin și desigur că o parte din gesturile, din vorbele și gândurile tovarășului Ceaușescu nu le-am putut urmări în spațiul destul de restrîns al documentarului. Ne-ar bucura să vedem un film de proporții mai largi convenit impresionanței activității pe plan mondial a conducătorului nostru, fruct al rodnicilor sale vizite de lucru». (Eustațiu Balaban, matricei, Mușă Liliana, elevă, Că-tărău Petre, economist). «Felul sincer și demn de a se apropia de oameni de diferite ranguri și preocupări, căldura cu care este întîmpinat președintele român de mulțime, de bărbați și femei, de copii, ca un oaspete

drag, apropiat, așteptat precutindeni în Europa, în Africa, în China, în America Latină, în Statele Unite, francheța cu care răspunde întrebărilor, sinceritatea cu care tratează problemele cele mai diverse, sociale, economice, culturale, toate la un loc desemnează chipul celui mai îndrăgit fiu al acestor meleaguri și nu numai al acestora». (Gheorghie Goldberger, student)... Milioane de telespectatori s-au obișnuit să fie la curent cu tot ce se întîmplă important în viața statului nostru, a politicii sale interne și externe, să vadă, să audă, să gîndească și să-și spună părerea despre tot. Inițiatorul și neobositul înfăptuitor al tuturor acestor acțiuni este tovarășul Nicolae Ceaușescu. Prin intermediul micului ecran noi l-am însoțit, l-am ascultat și învățăm astfel lecția demnității și a efortului neobosit, spre mai bine, spre echilibru, învățăm lecția perseverenței, a omeniei, învățăm să fim simpli și fermi în acțiunile noastre. Învățăm să fim cinstiți în toate faptele noastre. Lecția pe care ne-o oferă, prin întreaga sa activitate, prin întreaga sa viață, conducătorul partidului și statului nostru este lecția respectului, a grijii și a sensibilității în comportarea dintre oamenii de pe toate meridianele lumii. Felul de a fi al tovarășului Nicolae Ceaușescu este, pe drept cuvînt, al omului care, «dintre toți oamenii de stat din lume, a jucat unul dintre cele mai însemnate roluri ale unui om de stat de pe glob, prin faptul că a văzut ansamblul problemelor mondiale cu care sîntem confrunțați».

Pelicula care reține asemenea fapte trebuie păstrată cu grijă în filmoteca de aur, pentru că ea înseamnă istorie, înseamnă un conducător ca nimeni altul, înseamnă politică înțeleaptă de pace, colaborare și înțelegere, înseamnă progres și viitor.

Coman ȘOVA

AU CIOCNIT
UN PAHAR
CU ISTORIA!

pentru
scumpa
și sfânta
noastră
patrie!

...este liniște în rotonda restaurantului «Cismigiu», este chiar o liniște apăsătoare, ușor stranie: lumina soarelui, filtrată de vitraliile din plastic aplicat, cu tentă suprarealistă, pe geamurile din partea opusă Bulevardului Gh. Gheorghiu-Dej — lumina acestui soare de decembrie, așadar, se strecoară în fișii perfect drepte, violentînd cu roșu aprins, galben pur și albastru-indigo fața de masă imaculată pe care au fost așezate 20 de tacîmuri complete; pină și Ion Ayram, ospătarul care va asista peste puțin timp la un eveniment, se mișcă ușor, abia simțit în această semiobscuritate plăcută, caldă de data asta: pentru că numai căldură poate însemna — și șoptă — așteptarea...! Doi oameni vîrstnici, în costum închis, stau de vorbă în picioare dinaintea mesei festive așezate în formă de «L»; îi aud, îi văd (m-am instalat, împreună cu Ion Predoșanu, fotoreporterul redacției și colegul meu, într-un soi de separeu mascat de piloni verticali din lemn lustruit — cei doi nu au cum să ne vadă, *deocamdată!*), și notez în carnet: «In total sînt 18 oameni, care au consimțit, eu am oprit douăzeci de locuri, eu pun deoparte, aici, cine mi-a dat banii, ca să știu cum devine chestia cu trestia!»... «Dragul meu, eu, unul, sînt om de ordine: unde m-ai pus, acolo stau!»...

...vorbe aparent fără nici o legătură, le reproduc întocmai, și scuzată-mi fie — stimați cititori ai acestor rînduri — emotia ce m-a cuprins *atunci*, și mai ales acum scriind cele ce urmează:

«Se schimbă vremea, scumpă, și sîntem azi bătrîni
Simțim că nu mai sîntem, pe unde-am fost, stăpîni.

Copiii noștri astăzi nu ne mai iau în seamă
Iar fiii lor, nepoții, de mult nu mai au teamă:
Lipsiți de cuviință, și fără de crutare,

Își fac cu ochii semne, vorbind de tata mare...»
(a fost momentul în care, scriind de zor și mai ales căutînd să reproduc cît mai fidel versurile recitate, m-am gîndit pentru o clipă — pentru numai o singură clipă! — că dacă, odată ieșit din restaurant, mă voi ciocni cu un vagabond dintr-acela pletos și agresiv, nespălat și cinic, voi vomita cu siguranță; dar a fost o clipă asta, și am sfîrșit de notat):
«Mă fac că nu văd asta, deși le văd pe toate
Și pleoapele pe lacrimi se lasă rezemate.

Noi sîntem musafirii întîrziți oleacă
Pe care toți i-așteaptă să plece, și nu pleacă».

...S-au adunat mai mulți, formează grupuri, în marea lor majoritate sînt bărbați trecuți de optzeci de ani, stinje-

Fotografii de Ion PREDOȘANU

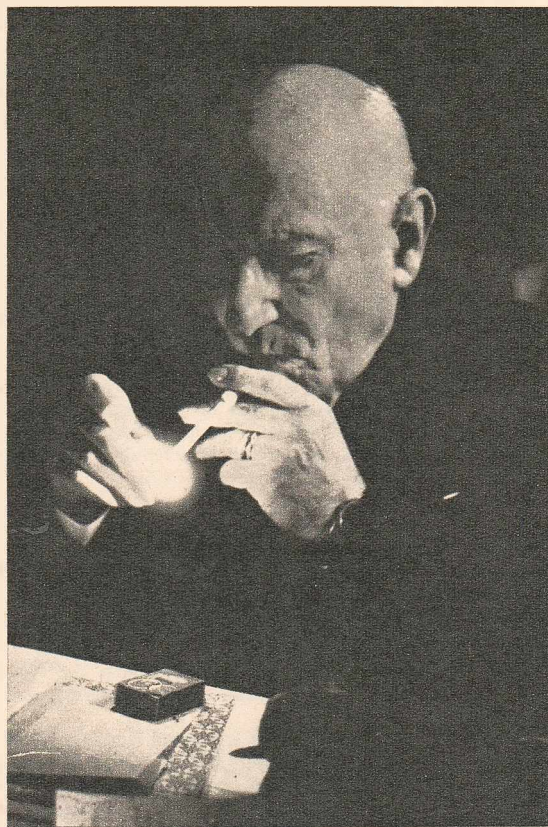
neala și dezinvoltura fac dintr-o dată masă comună, se caută, își amintesc... (Predoșanu nu mai rezistă, a început să facă poze, câțiva dintre «eroii» noștri sînt nedumeriți la început, apoi îl invită la masă), colegul meu refuză cu bunăvoință: *are treabă!* Mă întreb cum vor ieși fotografiile oare în obscuritatea asta care ne înconjoară?! Predoșanu e de părere să cumpărăm un blitz, așa, pe loc, din banii noștri; dar nu e timp, oamenii știu, pentru care am venit la solicitarea telefonică a soției unuia dintre ei («Înțelegeți, dîșii nu cunosc, s-ar bucura însă, cu siguranță, dacă cineva de la dumneavoastră, de la «Flacăra», ar lua parte la...!»), își descoperă și descifrează totodată amintiri...! Sînt bărbați eleganți, în costume de culoare închisă, cravate sobre, în ton cu haina...

«Pe mine mă cheamă Neguț, și Romulus!»...
«Aaa, da, da, da!... Cum o chema, domnule, pe aia care făcea furori pe atunci?! Nevasta lui ăia, cum îl cheamă?!»...
«Îl mai ții minte pe Bernescu, cum conducea autobuzul?»
«Sigur, sigur că da... trebuie să sosească!»
«E așteptat și pictorul Catargi!»...
«V-am pus după alfabet, dumneata ești tocmai acolo, în partea cealaltă: Zamfirescu, la «Z!»! Așa...»
«Cine dorește, poate să comande...!»
«Da' o țuică mică, se poate?! Sau o sticlucă cu bere!»...
«Crăciunescu a fost coleg cu... (Ciorbă de văcuță? — se interesează ospătarul; da, face omul semn din cap)... Da, deci Crăciunescu a fost coleg cu noi la... (Una, două, trei, patru... deci: cinci ciorbe de văcuță, ați spus! Acum felul doi, vă rog!)...»
«Eu am optzeci de ani, fără un trimestru!»...
«Am făcut pensiunea latină, frate, zeci și zeci de versuri le știam pe dinafară! Acum nu mai pot să rețin două rînduri!»
«Domnule, are 84 de ani! Orice s-ar zice, e de un dinamism nemaipomenit...!»
«Cum o chema, domnule, pe aia care făcea furori...?»
«Ciorba de perișoare e la «liber», tovarășu', nu pot să vă dau supă în loc, supă e la «pensiune»...»
«Chiar: să luăm o supă, să ne încălzim...!»
«Supă, numai la pensiune: luați meniul complet! Ciorba e la «liber», tovarășu'!»...
— Bă, ce l-am luat în șuturi! — face deodată unul de lângă mine, un consumator în haină de piele, consumînd împreună cu un alt consumator tot în haină de piele: nici nu am simțit cînd s-au așezat, alături. Mă deranjează, fi-rește, însă nu pot să le fac nimic: este dreptul lor să ocupe

«L-am mai adus pe unul dintre noi...!»

ION PETROVAN, organizatorul «de facto» al re-întîlnirii.

o masă, și să consume astăzi, 7 decembrie, ceea ce vor; și mai ales să vorbească așa cum vor. Pentru că — la urma urmei — cotidianul nu face parte din istorie. Deși eu asist la o festivitate, la o întîlnire a unor oameni care ciocnesc acum un pahar cu istoria...!

«Eu am venit ca la armată: la fără cinci, eram prezent!»
«Burtea, sau Burnea... cum îl chema, dom'le?! Că a murit, săracul, Dumnezeu să-l ierte!»...
«...ei, și știi că Alecu a rămas același?! Atîta doar că nu mai e chiar așa de brunet!»
«Servanții — parcă-i văd și acum, săracii, cu țeasta capului luat: senzația pe care am avut-o era de leșin!»...
«În momente dintr-astea moartea dispăre ca noțiune, în momentul atacului ești așa, de parcă n-ai ști cum ești; țin minte însă, extrem de precis — eram în Dobrogea, la sfîrșitul lui nouă sute șaispe — cînd pe ușa unui cheson deschis, am văzut, lîpita, o umbă de om...!»

...E într-adevăr cam frig în local, câțiva dintre eroii noștri și-au potrivit căciulile pe cap, alții și-au luat paltoanele pe

umeri; vine și un... întîrziat: «L-am mai adus pe unul dintre noi!» — face, și scoate dintr-un plic o fotografie, a unuia în uniformă. Se așterne un moment de tăcere, fotografia circulă de la unul la altul, cineva își potrivește între buze cu dosul furculiței o rămășiță de clătite cu brînză... M-am deconspirat, acum mă aflu printre ei, printre acești oameni despre care scriu, m-au primit cu căldură («Sînt două categorii de oameni care nu se neliniștesc în fața obiectivului foto, sau a unui reprezentant al presei, iar acestea sînt: copiii și bătrînii!» — îmi spusese cu numai puțin înainte Predoșanu), sînt printre ei, așadar, și aflu că fotografia îl reprezintă pe Pion Georgescu, fost instructor de baterie; în timpul *bătăliei*, omul ăsta a făcut pulbere un observator dușman instalat în turnul fabricii de clei din oase din oraș, care dirija tirul artileriei împotriva noastră, a românilor...! Privesc fotografia îngălbenită de vreme, mă întreb dacă se va putea reproduce în revistă — așadar, GEORGESCU PION se află printre noi, precum a dorit, și a simțit cel care i-a adus poza aici — deși omul a murit acum zece ani: bolnav de inimă.

«Cine mai dorește clătite cu brînză?!... Clătite cu brînză, cine mai dorește, vă rog!»...

«L-ai văzut, oom ne, pe Bernescu?! Fantastic omul, tot pe autobuz! Vrea să facă un milion de kilometri, pină acum are 650 000... iote-i, uite-l colo, îl vezi la masă?»...

«Cîți am fost, măi, Nicule?»
«183...!»

...«O sută optzeci și trei». Cel care mi-a spus asta va implini peste cinci luni 80 de ani; iar acum șaiszeci de ani — în 1913 cu alte cuvinte — a depus jurămîntul militar, în cadrul promoției a cincea de ofițeri de artilerie și geniu, în cadrul promoției a cincea de ofițeri de artilerie și marină, sub comanda căpitanului Ștefan Orescu (devenit, ulterior, general de divizie la Sibiu)... Se numește, cel care mi-a spus asta, Ion Petrovan. Și mă închin acum, în fața numelui domniei-sale, la fel cum mă închin în fața celor pe care i-am cunoscut aici, în această zi, la restaurantul «Cișmigiu», sărbătorind un fel de aniversare: o aniversare cu totul deosebită, pentru că ei — acești oameni — au luat parte, cu ființa și cu vîrsta mai ales (aveau pînă în 20 de ani...!), la *BĂTĂLIA* de la *MĂRĂȘESTI!*...

...Cu puțin înainte au tresărit doi copii, doi elevi — doi tineri! Au tresărit, și și-au întrerupt pentru o clipă masa. Au încetat adică să mai mănînce (m-am interesat apoi: erau doi elevi care serveau prînzul la sectorul «pensiune» al restaurantului, pentru că dincolo, și alături de ei, în rotundă, cineva a ridicat un pahar spunînd:

— Pentru scumpa și sînta noastră *PATRIE!*... Pentru sănătatea noastră, și a tuturor! Să ciocnim acest pahar. Dacă v-am deranjat, să-mi fie cu iertare; dacă v-am făcut plăcere însă, atunci vom face la anul aceeași întrunire. Vă doresc... (cei doi tineri s-au privit o clipă, fata a zîmbit cald, mîscîndu-și astfel nedumerirea, băiatul și-a împins umerii în sus și înainte, la fel, pentru a-și acoperi surpriza)... Și, dacă sînteți de acord, dumneavoastră aștia 18 prezenți aici, precum și ceilalți ce mai trăiesc, în țară, să facem întîlnirea asta de două ori pe an; putem stabili: vara într-un loc, iarna în altul...!

... Copiii au plecat după o vreme, au rămas numai cei 18 oameni vîrstnici acolo, în rotundă; se sfîrșise masa. Tudor Măinescu plecase, avea o treabă anume ce nu suferă de întîrziere, generalul în retragere Ionescu Răzoare continua să răsfoiască filele cărții lăsată de poet: «Soare cu dinți» se numea aceasta, și din această carte fac parte și versurile pomenite la început, recitate cu superbă și calmă înțelepciune de Ion Petrovan...

«Ce a însemnat, după dămneavoastră, *bătălia* de la *Mărășești*, pentru România?»

«A salvat Moldova, singura ce rămăsese liberă!»

«Dar pentru istorie?»

«... (și după o pauză): eliminarea posibilității dispariției noastre, ca ființă etnică: *ca țară!*»

...Au plecat pe rînd, a rămas parcă un murmur acolo, în rotundă; serile de iarnă coboară repede, întunericul vine curînd. M-au rugat să le multipliez, dacă pot, o fotografie de grup; le-am promis că o voi face. Ne-am schimbat telefoane, ne-am promis că ne vom mai întîlni — viața își urmează cursul firesc. Îmi amintesc un tablou povestit de către unul dintre veterani: un genist, căzîndu-se să înfigă un par, și aplecîndu-se dintr-o dată peste capătul lemnului, rămînînd astfel, nemișcat, într-un fel de somn tăcut și dintotdeauna; către ceafă i se născuse o bășică de spumă: pe acolo ieșise glonțul pătruns drept printre ochi!...

Mă scutur însă de astfel de imagini, afară, pe stradă, troleibuzele alunecă șuierînd pe lîngă mine, este seară de-a binelea.

Un reportaj de Horia PĂTRĂȘCU ai cărui eroi sînt: C. Drăgu, Alex. Cristea, M. Izvoran, G. Mavrocordat, N. Romulus, Al. Popescu-Necșești, T. Măinescu, Toma Ionescu, M. Lazeanu, M. Spirea, Alex. Bernescu, R. Ionescu, E. Antonescu, L. Cristea, Safir A., V. Cristodura, Ion Petrovan — din București.

Învățătorului sătesc...

Nu sînt în stare să traduc, în vorbe potrivite, gîndul de respect și de recunoștință pe care îl port față de învățătorul sătesc.

Acel învățător pe care, de nenumărate ori, în peregrinările mele folclorice, l-am găsit mereu prezent în mijlocul celor cărora le călăuzea primii pași în viață și a vîrstnicilor fericiți că acolo, în satul lor, bate o inimă caldă, oricînd gata să-i ajute prin sfaturi, prin îndrumări.

Ca folclorist am avut prilejul să-mi dau seama de legătura puternică dintre acești «oameni de treabă» și poporul în mijlocul căruia își desfășurau activitatea, de nețărmurita lor dragoste față de bunurile artistice ale poporului, bunuri pe care cu grijă se străduiau să le cultive pentru a nu fi date pierzării. O, Doamne, de cîte ori nu m-am aflat în căsuța învățătorului care, plin de modestie, mi-a așternut, pe masa de lucru, rodul muncii sale, în afara «obligațiilor de serviciu» cum se spune. Cîtă dragoste manifesta față de poporul pe care îl păstorea, prin acele culegeri de versuri, așternute cu migală și pasiune de-a lungul anilor.

De multe ori m-am simțit stingherit aflînd că sînt poate primul față de care își deschidea sufletul, căruia îi dezvăluia comorile pitite într-un sertar oarecare.

De cîte ori nu îl apucau zorile la palida lumină a unei lămpi de petrol dacă nu chiar a unui opaiț, transcriind sute și mii de versuri, melodii adunate și notate cu trudă, conștient de valoarea lor neîntrecută.

Dragi învățători, mă poartă gîndul către voi și îmi pare nespuse de rău că nu vă pot pomeni, cum se cuvine, măcar o dată numele.

Nu am puțința pentru că sînteți prea mulți voi, cei care, prin prezența voastră mi-ați prilejuit de multe ori clipe de mare înălțare sufletească.

Cum oare voi putea uita vreodată Covăsinții din jurul Aradului, unde în 1948, pășind pragul școlii primare am găsit prinse de pereții claselor, frumos caligrafiate pe mari coli de hîrtie, melodiile cele mai reprezentative din comună, culese cu sfințenie și alese cu pricepere de învățător. Erau înrîmate precum tablourile de onoare. Cum aș putea uita privirile copiilor care, mîndri de învățătorul lor, își manifestau dragostea puternică străduindu-se să noteze singuri, pe tablă, cîntări aflate de la bunici, de la părinți. Se întreceau, care mai de care, să-l mulțumească pe dascălul ce îi învăța a pretui, cum se cuvine, frumosul adevărat. Acel frumos preluat de la vîrstnici spre a le îmbogăți viața sufletească.

Cum să uit tinerii normaliști, veniți prin 1928 de la Sibiu, în hainele de dimie groasă țesută de maicile lor? Erau timizi peste măsură și tot atîta de săraci (sora unuia se băgase slugă la oraș spre a-și putea ține fratele la carte). Purtau în lădița de lemn ce le adăpostea bruma de rufărie, o comoară de care nu s-ar fi despărțit pentru nimic în lume: cîntecele populare culese în sat și așternute cu nespuse grijă în caietele lor. Înțelegeau să renunțe la comoditatea pe care le-o oferea salariul unei catedre, pentru a se zbate în vîltoarea Capitalei, spre a învăța mai departe, la cea mai înaltă școală muzicală.

Și asta numai din dragoste pentru cîntecul lor popular, pe care hotărîseră să-l slujească în cinste.

Azi nu mai sînteți printre noi, dragi prieteni ai tinereții mele. Numele vostru însă va fi mereu pomenit cu pietate. Căci dragostea manifestată de Ilarion Cocîșiu și Achim Stoia față de folclorul țării lor a fost rodnică, contribuția lor pe acest tărîm rămîne pildă neuitată. Pentru că ați înțeles să vă dăruieți întreaga viață muzicii populare românești, voi, cei pe care îi socotesc simbol al folcloristului pornit din nesfîrșita armată a dascălilor sătești.

În campania la care particip și prin scris, în vederea îndrumării artei pe un drum sănătos, pentru curățirea folclorului de influențe nefaste, vă simt mereu alături de mine, pe voi, dragi învățători, ce prin numeroase scrisori mă încurajați, dovedind în aceeași vreme cît de mult vă preocupă soarta cîntecului nostru popular.

Învățătorii!

Ei sînt și rîmîn permanența, elementele cele mai valoroase care, conștiente de rolul ce le revine, desăvîrșesc marea operă a continuității artei populare.

Lor, MARILOR ANONIMI, patrioți cinstiți prin dragostea ce o manifestă față de arta poporului lor, învățătorilor de ieri, de azi, de mâine, le aduc acest călduros omagiu.

Hari BRAUNER

cine, ce, unde, cînd?

● Cine e de părere că un subiect vechi și răsufat nu mai poate constitui pretext pentru un film este infirmat de producătorii italieni care au hotărît să realizeze cea de-a ...167-a versiune a «Celor două orfeline», cu Claudia Cardinale și Monica Vitti în rolurile titulare.

● În noua sa calitate de producător, Gregory Peck și-a găsit singur protagonistii filmului «Porumbita» — realizat după best seller-ul lui Robin Lee Graham, în persoana a doi tineri debutanți: Deborah Raffin și Joseph Bottoms, ambii de 19 ani.

● Două nume de prestigiu — Mihail Șolohov, ca autor al romanului «Ei au murit pentru patrie», și Serghei Bondarciuk, în calitate de regizor — constituie o cheazăsie de reușită sigură a filmului omonim, a cărui turnare a început recent.

● De curînd s-a desfășurat la Londra festivalul anual al filmului antifascist și de rezistență la care au fost prezentate 45 de pelicule din 25 de țări. Printre realizatorii filmelor prezentate se numără indianul Satyajit Ray, japonezul Kon Ichikawa, cehoslovacul Otakar Vavra, italianul Marco Leto și alții.

● Piesa «Joc de pisici» a scriitorului maghiar Istvan Örkény, prezentată pe multe scene ale lumii, ca de altfel și la noi, a fost preluată de cunoscutul regizor Karoly Makk, care îi va asigura o ecranizare corespunzătoare.

● După două versiuni mai vechi ale celebrului show «S-a născut o stea», interpretate de cuplul Fredric March-Janeet Gaynor și — mai tîrziu — de Judy Garland-James Mason, se pregătește o a treia. Se cunoaște casa de filme — Warner Bros — ca și numele producătorului — John Foreman. Nu s-au fixat încă interpreții.

● Recenta descoperire a cinematografeiei italiene, frumoasa etiopiană Zeudi Araya (în fotografie) este cap de afiș în pelicula «Corpuș», în regia lui Luigi Scattini, ale cărei filmări au început în Trinidad. Cu totul remarcabilă este prezența ca protagonist actorului Enrico Maria Salerno.

● Luna februarie 1974 este fixată drept dată pentru primul tur de manivelă la filmul francez «Secretul», în regia lui Robert Enrico. În fruntea distribuției, doi monștri sacri: Jean-Louis Trintignant și Marlène Jobert.

pe ecrane

În munți crește un brad verde

Filmul de partizani ține de tradiția clasică a cinematografului iugoslav și, mai ales, de tradiția unui popor pentru care eliberarea de sub fascism a avut loc în condițiile speciale ale unor grele lupte în munți. Revenirea asupra acelor evenimente nu constituie astăzi doar un omagiu formal, ci prilejul, mereu înnoit, de autentică evocare. În munți crește un brad verde face parte din așa-numita Trilogie croată, semnată de Antun Vrdoljak, un nume deja cunoscut al noului cinematograful iugoslav.

Însemnările reale culese din jurnalul unui partizan constituie, poate pentru prima oară, baza de inspirație a unui film de luptă. Ideea de eroism nu se consumă aici sub forma exclamațiilor patetice, ci rezultă din tonul aspru dar cald, al întâmplărilor relatate. Pentru că povestea, cu aparențele hazlii, a unui batalion de partizani poartă în ea gravitatea faptului istoric.

Există în film o dorință exprimată, și în același timp realizată, de a umaniza evenimentul de excepție, de a povesti despre moarte, luptă și sacrificiu fără stridențe. Eroii nu se comportă cu grandilocvență, demitizarea pare a fi forma de exprimare, subtil aleasă de regizor. Un om vine în batalion pentru «a lămurii», pentru a interveni cînd faptele o cer. Ezitățile, tatonările începutului, dau personajului acel plus de umanitate care-l fac credibil, convingător. Mai există în acest film, scris bărbătește și decupat polițist, un fel de amăgire a tragicului, un fel de joc abil purtat cu spectatorul. În acest sens comandantul de partizani, omul deciziilor categorice, date cu aer amuzat dar tăios, omul acesta care ne trezește simpatia, moare în final, lăsîndu-ne surprîși de încheierea tragică a destinului său față de tonul detașat al filmului. Eroul moare neînduplecat în credința eliberării poporului său. Moare jucîndu-ne parcă o farsă, pentru că speram să supraviețuiască.

«Neașteptată moartea comandantului!», exclamă proiectantul Emil Teodorescu. «Îl îndrăgisem. Regizorul acesta nu face nici o concesie publicului. Filmul, deși făcut pe o idee aparent aridă, poate fi urmărit cu interesul unui western de bună calitate».

Rada PREJBEANU

poetul cineast

«Stimate tovarășe director, un grup de cunoștințe, prin mine, vă roagă să faceți cele cuvenite pentru a reprograma la cinematograful pe care-l conduceți (și care tinde să devină din ce în ce mai mult un lăcaș de ținută cu un public elevat și pretențios), filmul polonez «Pădurea de mestecenii».

Vă mulțumim, S. MARCUS, str...» etc.

...lată, reproducă întocmai, una dintre zecile de scrisori ce sosesc aproape zilnic pe adresa cinematografului «VIITORUL» (fost «Eminescu»), cinematograful ce a suferit în ultimul timp o miraculoasă transformare în bine: mai exact, începînd cu data de 1 decembrie 1972, dată cînd în funcția de director responsabil a fost angajat tînărul poet Ion Luca.

Astăzi, luga răspunde, practic, de două cinematografe («Viitorului» i s-a alăturat și «Moșilor», ultimul suferînd cînd aceeași transformare.)

De ce? Pentru că nobila pasiune pentru cea de-a 7-a artă — pusă în practică de un poet, nu de un «specialist» așadar — a demonstrat din plin că se pot face lucruri admirabile, chiar cu bani puțini și posibilități modeste, atunci cînd seriozitatea se împletește cu bucuria, cu pofta îndrăznesc a spune, de a prezenta numai filme bune, într-un cadru adecvat.

Ajutat de o echipă la fel de entuziasată (Adrian Sacopol, șef cabină proiectii; Lica Gheorghe, operator; Matilda Bărbăscu, casieră; Dorina Olaru, o fochistă de 18 ani care vorbește perfect franțuzește și nu se sfiește să intre în sala cazanelor unde se producuse o defecțiune), înțeles de către Ovidiu Andrei, directorul întreprinderii cinematografice a Municipiului București — Ion Luca a reușit virtual performanța (de invidiat chiar și de Cinematecă, de ce am ascunde-o!) de a prezenta cîte două filme pe săptămînă, în condiții de confort și căldură deosebite, numai filme de calitate, făcînd parte din tezaurul de aur al cinematografeiei mondiale.

Lucru pentru care merită toate felicitările noastre!

Horia PĂTRAȘCU

dialog sincer

și despre folclor cu benone sinulescu

— Nu înțeleg de ce ai atacat așa de violent formația Savoy, fiindcă, țin să-ți spun, mie îmi place acest grup.

— Începi deci. Benone Sinulescu, prin a-l chestiona pe cel care, de fapt, trebuie să întrebe. Bine, fie, cred însă că dumneata te prefaci că nu înțelegi, fiindcă, în acel articol sînt destul de clar expuse motivele pentru care formația Savoy nu place. Oricum, dă-mi voie să reintru în drepturi, și să te întreb eu dacă dumitale ți-ar place să auzi «Cit e Sîriul de mare» cîntat, notă cu notă, la chitară electrică?

— Da! Dacă un italian, Adriano Celentano, și-a permis să facă acest lucru cu oănvirtută ardelenescă, de ce n-ar face-o niște români? Adică Savoy.

— Cu Celentano n-am apucat să vorbesc, dealtfel nici pe Savoy nu-i cunosc personal, dar exemp:ul pe care mi l-ai dat este altceva. Chiar dacă este un caz deloc izolat. Am reținut însă că ți-ar face plăcere să auzi piesele dumitale cîntate în stil savoian. Dar, dacă tot am început printr-o contradicție sper s-o continuăm ascultîndu-ți părerea despre muzica folk, așa cum o vezi după cîteva șodînte de cenaclu la care ai participat.

— Și înainte de cenaclu i-am ascultat într-un spectacol pe majoritatea cîntăreților folk. La radio nu prea i-am auzit, această muzică fiind transmisă, cred eu, cu o zgîrcenie exagerată. Îmi plac piesele folk bune pentru conținutul lor și tocmai de aceea mă mir cînd văd că li se dă o așa de puțină importanță, spre deosebire de cîntecele, cam sărăcuțe, din muzica ușoară. Muzica populară și folk-ul au rădăcini comune, numai mijloacele de exprimare diferă. Toți, asta nu m-a împiedicat să mă înțeleg de minune cu Mircea Florian, care a acceptat să mă acompanieze la cenaclu de la Miercurea Ciuc.

— Dar despre muzica pop (exceptînd formația Savoy) ce părere ai?

— Cred că, la fel ca folk-ul, este văduvită de o difuzare pe măsura valorii ei. Îmi place mult formația Phoenix pentru felul cum știe să se folosească de folclor. Admir, de asemenea, instrumentiștii formației Roșu și Negru (excelent dracul ăla de Tăndărică).

— Să intrăm puțin și pe făgașul dumitale. Este caracteristic folclorului românesc, duetul? Îți cer, la urma-urmei, o părere sinceră (nici nu se poate altfel pentru un dialog ca al nostru) despre cuplul Irina Loghin-Benone Sinulescu.

— Mai întii, să te corectez: nu duet, ci dialog. Duetul presupune a se cînta pe două voci, lucru nespecific folclorului nostru. Dialoguri se cîntă însă la noi, toamna, la clacă, și au tema dragostei, dorului sau a milităriei.

— Pe marile scene, din cîte știu, acest gen a apărut destul de recent.

— Mai recent s-a răspîndit. De fapt, ideea am lansat-o acum nouă ani cînd, împreună cu Irina Loghin, am cîntat într-o emisiune de televiziune melodia «Eu ți-am iubit ochii tăi». Atunci, formula aceasta s-a bucurat de succes, determinîndu-ne să n-o abandonăm. Din păcate, în ultima vreme dialogul a început să fie denaturat, apărînd cupluri ale căror părți aparțin unor zone de folclor diferite. Imaginează-ți cum sună un asemenea cîntec interpretat de o dobrogeancă și un ardelean.

— Se pare că vrei să închei dialogul nostru în spiritul începutului său. Adică printr-o polemică. De data asta însă Benone Sinulescu te anunț că eu nu mă simt atins cu nimic. Așa că, nici nu-ți mai răspund.

George STANCA

curier

Paul Cozea — București. Pe poster-ul cu Phoenix se află, de la stînga la dreapta: Valeriu Sepi, Cornel Calboreanu, Costin Petrescu, Günter Spitzzy Reininger, caloriferistul Electrecordului, Nicolae Covaci, Mircea Baniciu, Victor Cărcu, Eugen Gondi. Gheorghe Barboni — Lugoj. Spuneți: «Dida Drăgan nu poate fi numai admirată. Trebuie să simți împreună cu ea. Ceea ce face pe scenă este complet legat de sistemul senzorial de care dispune omul. (...) Demența ei o remarcă oricine o înțelege și îi găsește adevăratul sens. Cei care-i produc greutatea sînt tocmai «puritanii» care nu simt ceea ce EA simte (...) Pentru muzica ei trebuie puse în alertă toate simțurile (...) Nu se va repeta oare povestea Aurei și în cazul Didei Drăgan? Adică va fi nevoie să fie apreciată de întreaga lume ca abia apoi, repede, s-o apreciem și noi?» Aveți dreptate. Marian Lecca — Brăila. 1. Sinteți prietenul revistei noastre; 2. Led Zeppelin I, II, III, IV, și Houses Of The Holy. Ileana Nicolae — București. Problema «noului» în muzica ușoară se rezolvă mai mult prin fapte (concrete, concrete, concrete) decît prin dezbaterile pe care ni le propuneți. Ovidiu Baci — Iași. Top bun. Jean From Comănescu — București. Articolul dumneavoastră (Portret) a mai fost scris și publicat odată de către subsemnatul. Cercul Caleidoscop — Galați. Ne pare rău, noi nu deținem texte de nici un fel. Adresați-vă Editurii Muzicale. Lizeta Defta — Constanța. Am plăcerea și amabilitatea să vă aduc la cunoștință că ultimul succes al «mult îndrăgitei formații Slade» se numește Slades. Șerban Romeo — Brașov. De ce Electrecordul nu poate realiza discuri din concert? Pentru că abia le realizează din studio. Cornelia Carmen Vădeanu — Craiova. Ne propuneți să pu-

blicăm, din cînd în cînd, minibiografii însoțite de pozele respective. Ne vom strădui. Radu Tudor — Iași. 1. Formații românești: bine dotate tehnic: Phoenix și Romanticii. 2. Sweet și Slade sînt formații engleze. 3. În ciuda aparențelor Sweet este un grup eminentamente masculin. Radu Hoitan — Cîmpina. Componenta formației Uriah Heep este: Gary Thain — bas; Lee Kerslake — baterie; Mick Box — chitară; Ken Hansley — keyboards, chitară; David Byron — voce. Livia Ciupercă — Berești. Articolul Atenție, cîntă formația Savoy v-a îndemnat să mă sfătuiți pentru viitor: «Să nu mai fiți atît de categoric și crud în scris, ca și în viața de toate zilele. Nu-i omenesc». Vă răspund cu ajutorul unui mare cărturar. (D. Cantemir) «Toată omnia și vrednicia omenească într-aceasta se împlinește: pe neputincios să ajute și neștiutorului nu numai cu cuvîntul ci mai virtos cu fapta, pildă aievea să-i arate». Valeriu Ungureanu — Deva. Va veni și rîndul formației Emerson, Lake and Palmer. Deocamdată atît. Angela Dumitru — București. Suzi Quatro este acompaniată pe discul Can The Can de grupul: Alistair McKinsey — pian; Dave Neal — baterie; Len Tuckey — chitară. Eleonora Olteanu — București. Precum vedeți, topul dumneavoastră este destul de acordat cu al celorlalți corespondenți. Szabo Imre — Gh. Gheorghiu-Dej. Fiți siguri ca Sfinx, Phoenix, cît și alte trupe românești sînt în stare să realizeze 5—6 LP-uri. Altu-i baiul. Marian Cimpoeru — Timișoara. Aflăm de la dumneavoastră că în Timișoara există o excelentă Discotecă T și un excelent prezentator — Petru Umanschi. Genovev Tănăsie — Timișoara. Data morții lui Jimi Hendrix — 18 septembrie 1970.

G.S.

Chiar și departe de țară, AURA URZICEANU rămîne una dintre marile valori ale muzicii românești.

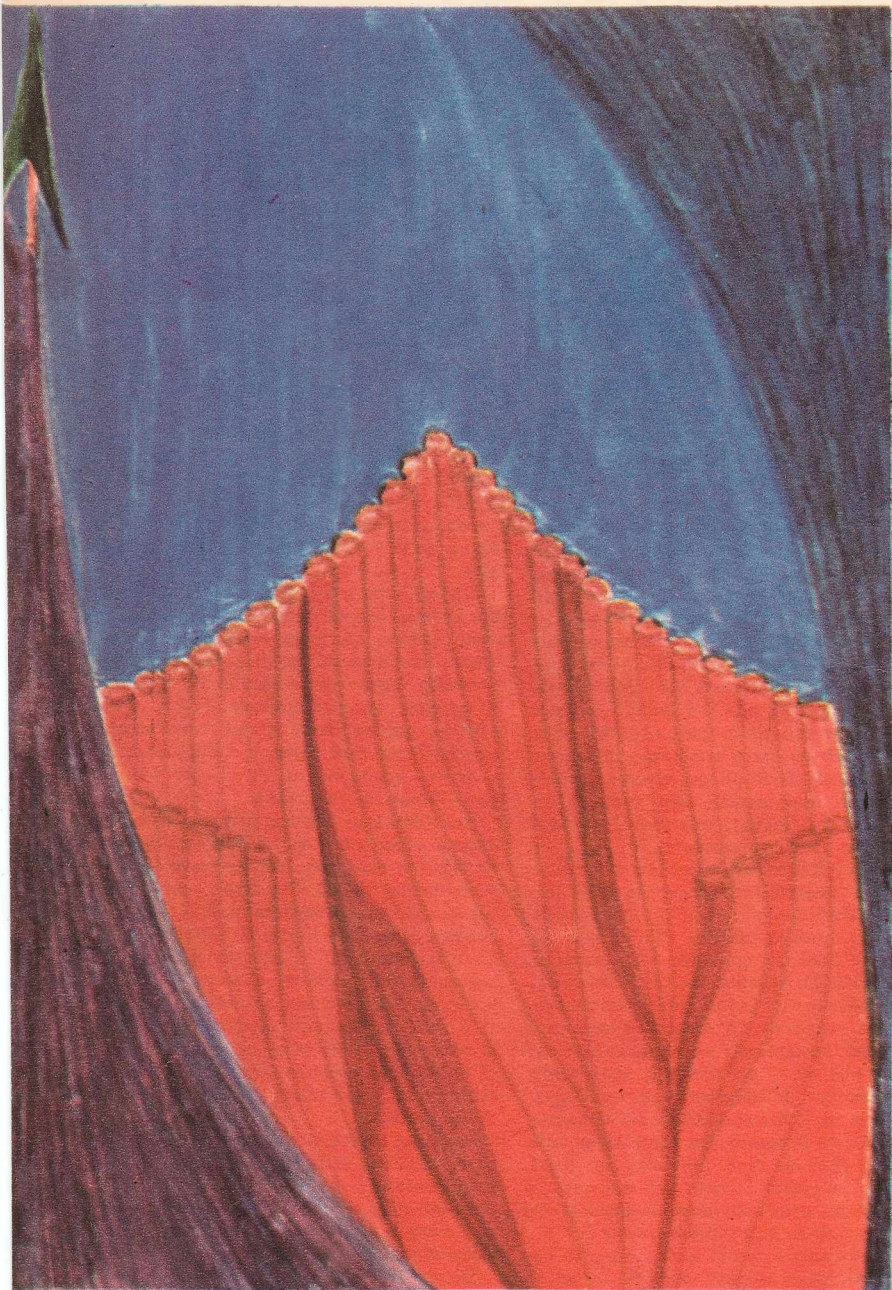
(Fotografie de Radu CONSTANTINESCU)

top

Săptămîna trecută	Săptămîna în curs	Titlul	Interpretul	Săptămîni în top
1	1	Mășterul Manole	Phoenix	11
2	2	Negru Vodă	Phoenix	23
3	3	Străinul	Dida Drăgan	7
5	4	Amintiri	Progresiv TV	9
6	5	Pași pierduți	Magic	6
4	6	O, râmii	Romanticii	10
7	7	Undeva	Olimpia Panciu și Marius Teicu	3
—	8	Baladă	Marcela Saftiuc	1
8	9	Seara	Anda Călugăreanu	16
—	10	Spune-mi	Sfinx	1

Compozitori: 1 și 2. Nicolae Covaci. 3. Petre Magdin. 4. Ladislav Herdina. 5. Ovidiu Șurtea. 6. Teodor Tușș. 7. Marius Teicu. 8. Marcela Saftiuc. 9. Radu Șerban. 10. Dan Aldea.

TOP FLACĂRA poate fi ascultat în fiecare sîmbătă la orele 21,00 pe programul III al postului de radio București.

▲ Cheile Dimbovicioarei

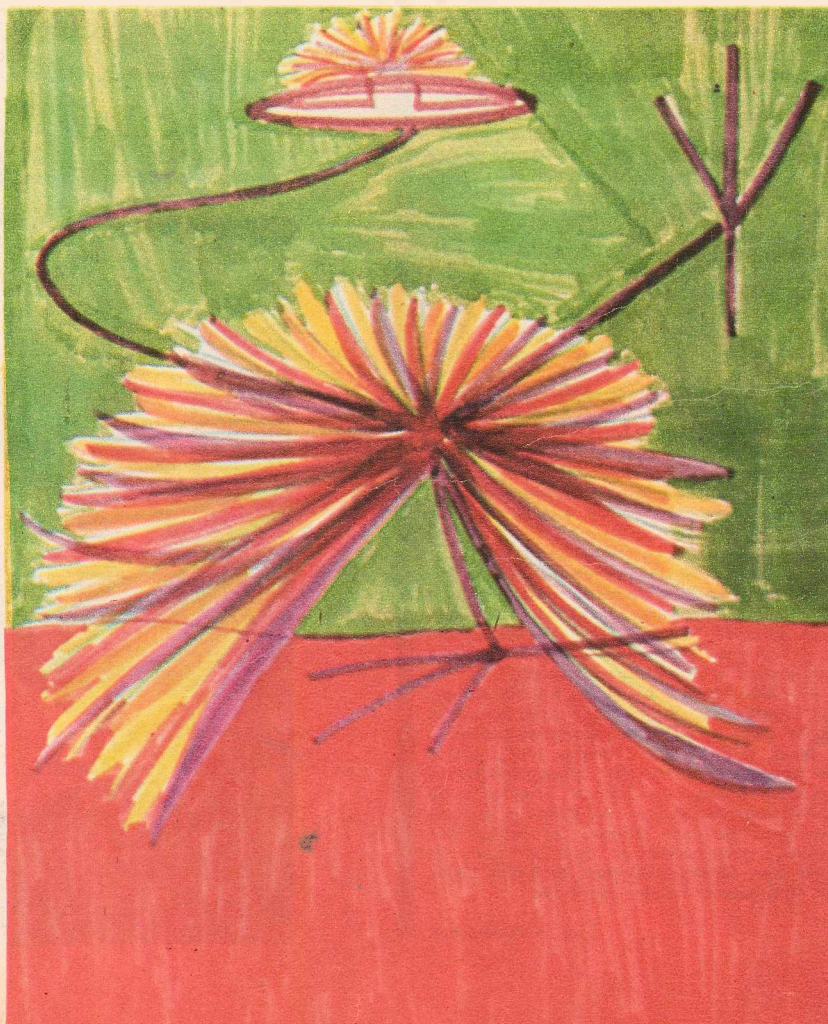

▲ Alarma

Florina Tomescu este elevă în anul II-C la Liceul «Gheorghe Șincai» din București. Desenează încă de când avea 2 ani («Am desene de la 2 ani, dar cele de la 3 ani sînt mai bune»), acum are 15. Că desenează de mică nu mai are de ce să mire pe nimeni, creionul și hîrtia, creta și asfaltul fiind, în ordinea importanței, printre primele jucării ale oricărui copil. Mai ales că nouă, părinților, nimic nu ne face mai multă plăcere decît să ne mindrim cu talentul propriilor noștri copii.

Este și firesc să fie așa, talentul fiind sigur unul dintre însemnele copilăriei, însemne pe care unii dintre noi și le pierd mai devreme sau mai tîrziu, iar alții, puțini, și le cultivă. Nu s-ar putea spune că Florina Tomescu a făcut pînă acum eforturi speciale în desen, ba, mai mult, cîtiva ani nici n-a desenat. («Ori n-am avut chef, ori n-aveam modelele pe care le am acum, în școală, și pe urmă trebuie să mărturisesc că numai la școală am avut timp să desenez, în unele ore libere, și de aceea m-am obișnuit cu «carioca», iar primele desene sînt făcute chiar pe foi de agendă.») Bineînțeles că în preajma elevei nu s-a aflat, cel puțin pînă acum, nici un profesor de desen aidoma celui din Vulturești, care cu entuziasmul și cu priceperea lui s-o fi îndrumat și s-o fi ajutat să redescopere și altfel decît instinctiv linia și cromatica desenului. («Pentru mine orele de desen au fost perfect inutile, spre deosebire de orele de muzică de la liceu care sînt tot atîtea prilejuri de discuții despre artă și pentru care îi sînt atît de recunoscătoare profesoarei Gabriela Munteanu.») Interesant, nu? O elevă cu înclinații plastice atît de vădite îi este recunoscătoare în primul rînd profesoarei de muzică, și aceasta nu din capriciu, ci pur și simplu pentru a compensa pe plan spiritual absența profesorului de desen. Tot în compensație, Florina To-

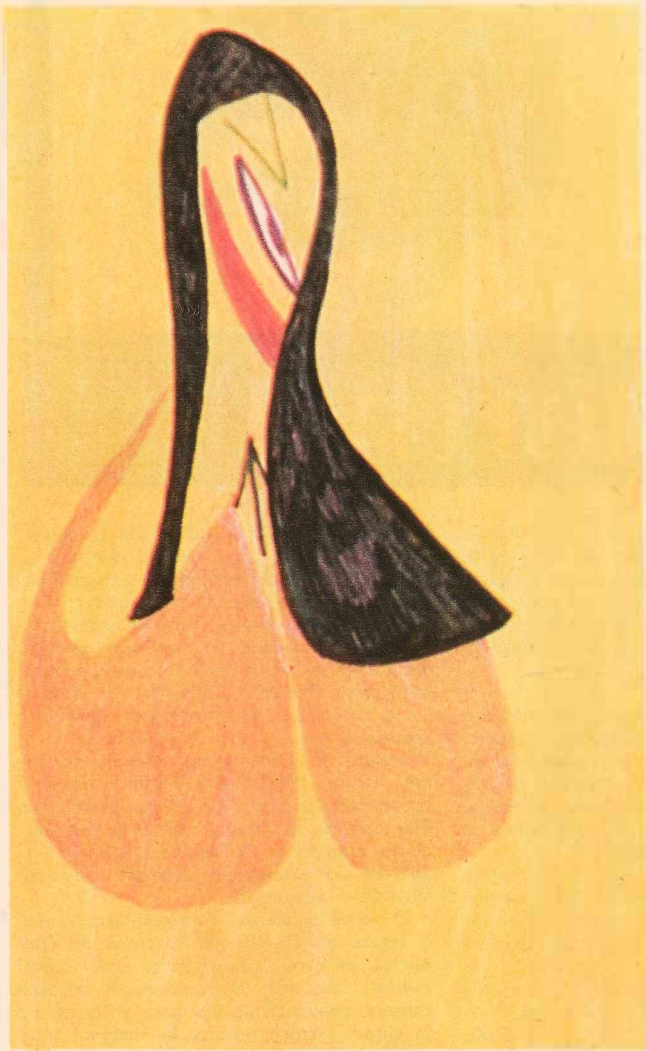

soarele, norocosul nostru prieten

mescu, beneficiind de un mediu familial favorabil picturii, s-a putut informa cît de cît în artele plastice, stabilindu-și chiar și niște preferințe («Dintre pictorii străini îmi plac foarte mult impresionistii, Picasso, Van Gogh, Matisse, dintre cei români—Pallady, Ciucurencu, Sabin Bălașa și Piliuță»), însoțite de criterii ce, trecîndu-se peste vîrsta sa «teribilă», sînt atît de serioase încît par că o depășesc. («Din pictura figurativă rețin îndeosebi portretul, însă pictura abstractă, cînd e bună, mă cucerește, pentru că în ea sînt înlăturate accesoriile lipsite de importanță ale obiectelor, redîndu-se esențialul

distilat prin mintea artistului pentru a fi exprimate sentimentele, complexele și obsesiile în ce au ele caracteristic, nu altfel») Iată, ne-am putea șopti, ironizând, dar și îmbătrânindu-ne fără măsură, copiii de azi nu fac numai «pictură naivă» sau dacă o fac poate că nu sînt neapărat dispuși să i se spună astfel: copiii de azi nu mai desenează o vacă, pentru că au văzut odată, pentru prima oară, o vacă, ei vor, cine știe, să deseneze ideea de vacă și poate pentru asta nu prea îi înțelegem noi maturii și ne tot minunăm de liniile lor strimbe, ori de culorile uneori atât de «inadecvate» obiectului. («Nu lucrez zilnic, am unele momente în care simt că nu mai pot suporta o idee în gînd și vreau atunci s-o îmbrac în culori») În privința aceasta Florina Tomescu, prin ceea ce spune, dar mai ales prin ce și cum desenează, este o strălucită reprezentantă a ceea ce numim, cînd vorbim de copiii de astăzi, inteligență și candoare. Atît de tinăra pictoriță are un instinct cromatic deosebit, o intuiție a culorilor de rară expresie (Pom în amurg, Flori, Cheile Dimbovicioarei, Pasărea mea), dar și o inteligență polemică mereu în conflict cu tot ceea ce i se pare inutil și plicticos acasă, dar mai ales la școală, neexistînd portret, nici chiar cel făcut colegei ei de bancă, în care să nu strecoare o cît de mică ironie, ajungînd uneori chiar pînă la batjocură (Șefa clasei, de exemplu). Aparte, apropiate de adolescență în măsura în care Florina se îndepărtează totuși de copilărie (Vaca de la Bran), sînt cîteva desene făcute în ultima vreme, desene în care încep să se întrevadă întrebările grave ale generației din care face parte, generație căreia nu-i lipsesc, cum nu ne-au lipsit nici nouă, întrebările (Alarma). A comenta excesiv desenele Florinei Tomescu acum, cînd ea se află abia în capătul unui drum pe care s-au pierdut ațiția, ar însemna să fabulezi. Nu știm și nici nu putem ști pînă unde va ajunge ea, ne place însă să credem, să mizăm, dacă se poate, pe talentul său atît de timpuriu, așteptînd cu răbdarea pe care ne-o impune realizarea unui destin de excepție că peste cine știe cîți ani să putem admira o pictoriță de vocație.

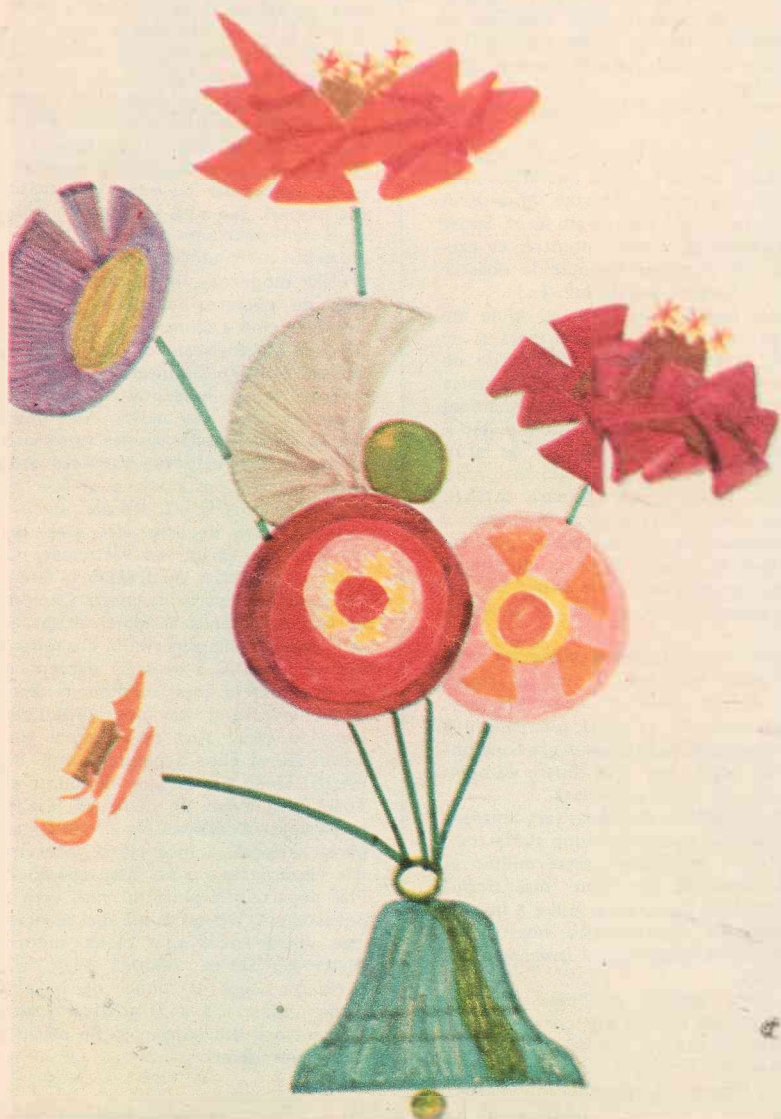
Iulian NEACȘU

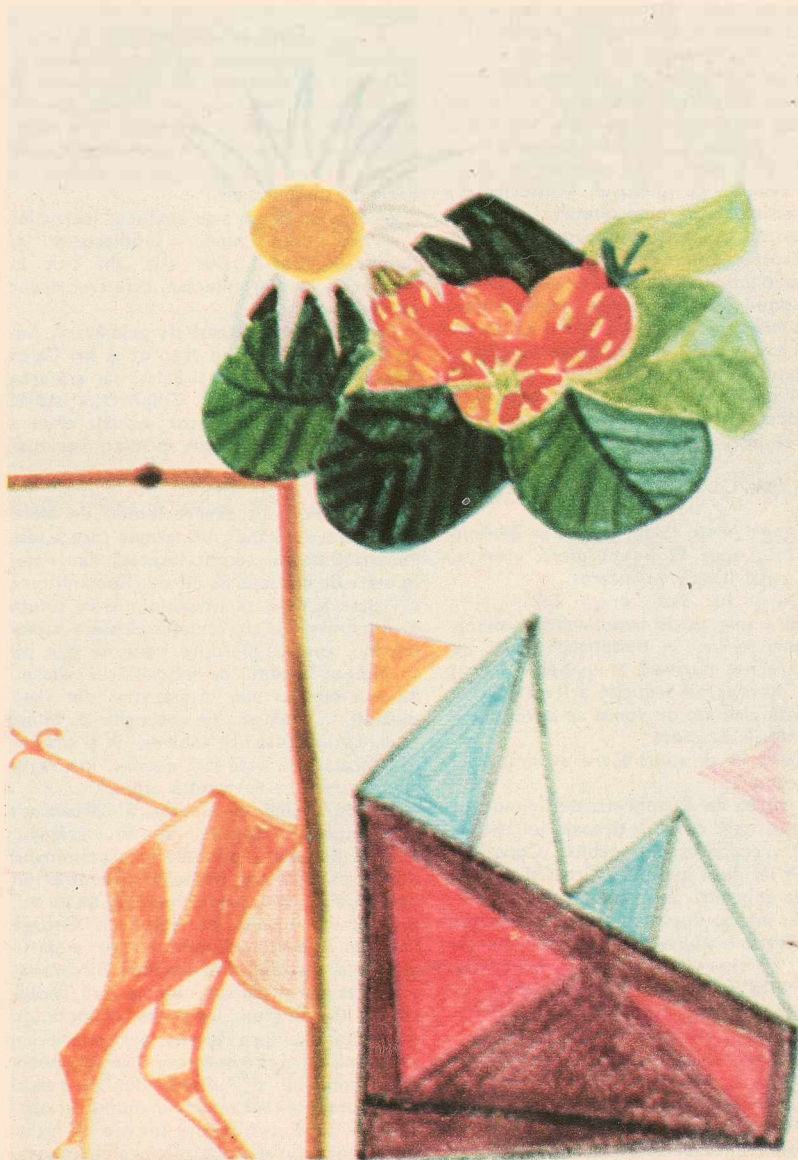
Colega mea de bancă ▲

▲ Pom în amurg

Flori

Vaca de la Bran

OLTENIA —

cît e de vechi acest pămînt

Craiova. Fosta Cetate a Banilor a găzduit recent o importantă manifestare științifică. Peste 50 de specialiști în arheologie, în istorie, în etnografie, în științe sociale, în cele ale naturii, din domeniul creației populare etc., au participat, alături de confrății lor din localitate — și ei peste 50 — la o sesiune de comunicări organizată de către Muzeul Olteniei cu sprijinul Comitetului de Cultură și Educație Socialistă-Dolj. Obiectiv principal: completarea și valorificarea pe baza ultimelor descoperiri a îndelungatei și interesante istorii a ținutului cuprins între Olt, Dunăre și Carpați. Într-un cuvînt, a Olteniei.

Primele unelte?

Dar cît e de vechi și de bogat în tradiții acest pămînt? Dacă considerăm veridice uneltele prepaleolitice făurite din oase de animale, descoperite cu zece-douăsprezece ani în urmă la Bugiuilești-Vilcea — ne împărtășește prof. Luchian Deaconu, directorul Muzeului Olteniei — sau cele din piatra cioplită de tipul culturii de prund descoperite la Dîrjov-Olt, piese dealtfel expuse, putem afirma că o activitate umană a existat pe aceste meleaguri încă cu un milion de ani în urmă. Dovezi ale unei epoci de civilizație mult mai apropiată de noi — în neolitic — ni le oferă, de pildă, ceramica de Vădastra (Olt), Sălcuța, sau de Coțofeni (Dolj). În Oltenia — continuă interlocutorul nostru — firul istoriei nu s-a întrerupt din

vremuri imemorabile și pînă în prezent. Cele aproape o sută de mii de piese expuse în muzeu, sau aflate în depozitele sale, cuprind numeroase mărturii ale prezenței dacoromane în Oltenia, a istoriei Țării Românești, a importanțelor evenimente social-politice din 1821, 1848, 1859, 1877 și 1907. Comunicările recente sesiuni științifice vor aduce fără îndoială la zi istoria interesantă a întregii zone. Sînt deosebit de prețioase contribuțiile profesorului dr. docent D. Tudor de la Universitatea București și ale dr. Al. Vulpe, de la Institutul de arheologie, care au «săpat» mulți ani în Oltenia — dar tot atît de prețioase sînt cercetările mai multor arheologi din localitate care aduc în momentul de față o lumină nouă în legătură cu vîrsta Craiovei. S-ar părea că orașul e mai vechi decît se credea — din secolul X sau XI și nu din secolul al XV-lea cum rezultă dintr-o atestare documentară.

Unicate dintr-o lume de mult despărută

Poți vizita Muzeul Olteniei fără să faci escală în sălile consacrate științei or naturii? Ar fi păcat. Abundă rămășițele unor animale preistorice. Iată o parte din scheletul unui mastodont care, ca și primii oameni, pare a fi trăit prin aceste locuri, în vremuri imemorabile. Fusesse descoperit la Stoina, în Gorj. Fildeșii lui — păstrați în întregime pînă azi — par a fi cei mai lungi colți de mastodont descoperiți pînă acum la noi.

Tot aici, printre alte fosile de animale care au existat pe teritoriul Olteniei într-o perioadă foarte îndepărtată, cu o climă mai caldă decît cea de azi, se află — și aceasta constituie o revelație — un craniu de mamută — piesă unică — descoperit la Bugiuilești-Vilcea. Bineînțeles, ne mai întîlnim aici cu o bogată prezentare, cu ajutorul dioramelor, a faunei și florei de azi a Olteniei. Printre altele, câteva admirabile exemplare de capră neagră, surate bune ale celor 100 de capre negre care zburdă și azi în Paring.

Ce ne mai reține atenția? Meteorii căzuți la 27 aprilie 1927 «din cer» peste satul Sopot (Dolj). Sînt expuși într-o vitrină a secției rezervate științelor naturii. Există și azi oameni care-și amintesc de zgomotul infernal pe care l-au produs la cădere. Din ce constelații vin? Greu de spus. Supuși analizei, meteorii au dovedit însă că în afară de fier, conțin nichel, magneziu, crom, mangan. Adică tot ce avem și noi pe pămînt.

Precursorii și urmașii lui Brâncuși

Cine a fost la Craiova și n-a trecut pe la Casa Băniei? Nu te lasă inima să n-o vizitezi. E cea mai veche construcție a orașului. A fost înălțată de Constantin Brîncoveanu în 1699 pe locul vechilor case ale Craioveștilor din secolul al XV-lea. Azi aici se află secția de etnografie a Muzeului Olteniei. Dacă iubim arta populară, dacă dorim să vă întîlnim cu precursorii lui Brâncuși, vizitați acest așeză-

mînt muzeistic. Stîlpi și porți sculptate cu mare măiestrie, alături de celebra ceramica de Oboga și Horezu. Privești cu nesăț splendidele covoare oltenesti la ele acasă, portul, locuința oltenească — totul curat, nepoluat de civilizație. Conduși de amabila gazdă, muzeograful Ștefan Enache, am avut prilejul să facem cunoștință cu niște lucruri pe care actualele generații n-au apucat să le vadă: plugul de lemn, o monoxilă (barcă dintr-un singur lemn) care plutea cîndva pe Jiu, primele unelte ale țăranilor olteni pentru prepararea țuicii, a vinului, a uleiului. Recenta sesiune de comunicări științifice va contribui fără îndoială și la dezvoltarea secției de etnografie — ea însăși un adevărat muzeu, și la o mai cuprinzătoare cunoaștere a artei și creației populare în Oltenia. Pentru asemenea idei au pledat recent, la

Două statuete din epoca romană descoperite la Cioroi (Dolj) și expuse acum în Muzeul Olteniei. În stînga, un Apolo, în dreapta, cap de tînr roman.

Craiova, peste 20 de specialiști printre care și reprezentanții Institutului de etnografie și folclor din București, dr. Romulus Vulcănescu.

Un muzeu numit dorință

Ce și-ar dori însă etnograful din Craiova? După cum am putut afla, în proiectele lor de viitor ar fi înscrisă și posibilitatea creării unui muzeu al satului chiar în orașul lor. Un muzeu care să cuprindă tipuri de locuință din zona de dealuri și de cîmpie a Olteniei, nereprezentate, sau slab reprezentate în alte muzee de acest fel. Dacă nu le vom conserva acum — zic specialiștii — aceste case se pierd cu fiecare an ce trece. La fel să fie strămutate într-un astfel de muzeu în aer liber mori vechi, stîne, ateliere țărănești — azi pe cale de dispariție. Totul ar putea fi amenajat într-o zonă de agrement, aproape de oraș, în niște locuri deja cercetate în acest scop. Ar fi vorba, de pildă, de platoul de dîncolo de Parcul Poporului spre Hipodrom, sau pe locul cunoscut sub numele de Hanul doctorului. E o dorință, cum am mai spus, care ar putea cîndva să devină realitate. De aceea ne și facem ecoul ei.

Mai există — ca să continuăm sirul dorințelor — perspectiva, de data aceasta mai concretă, de a se deschide un muzeu al ceramicii oltenesti. La ora cînd facem aceste însemnări — după cum ni se spune — se lucrează deja la întocmirea tematicii și la pregătirea materialului ce ar urma să fie expus. Acest muzeu va fi probabil instalat în cele patru camere ale vechii case boieresti a Coțofenilor din Coțofeni din Fața (Dolj).

Și, în sfîrșit, un ultim proiect, dealtfel, destul de interesant: un muzeu al culturii locale. Prezentarea cărturarilor, a oamenilor de artă autohtoni. Portrete, documente, opere, manuscrise, obiecte personale...

Dealtfel — după cît se pare — craiovenii nu ocolesc asemenea așezăminte de cultură. În această privință ni se furnizează un argument concret: Muzeul Olteniei se «planifică» să primească, de la începutul și pînă la sfîrșitul acestui an, 37 000 de vizitatori. Se înșelase însă. După cum ne mărturiseste însuși directorul muzeului, numărul vizitatorilor a depășit încă în octombrie, cifra de 50 000. Asadar...

F. URSEANU

În curînd: almanahul flacăra '74

384 de pagini = 384 de surprize:

- Marinarii noștri pe mările lumii
- Misterele și bucuriile naivilor
- Aventura memoriei
- Centura de oțel și griji a pămîntului
- Artiști mari, interpreți de mari artiști
- Pe aici, istoria încă nu a început
- Răzburarea vedetelor
- Cifru secret al marilor safé-uri
- Evocare — Ultimul zbor al lui Saint-Exupéry
- Iosefini, despre circ
- Inedite pagini de istorie — Memoriile lui Churchill
- Serialul nostru cel de toate sîmbetele

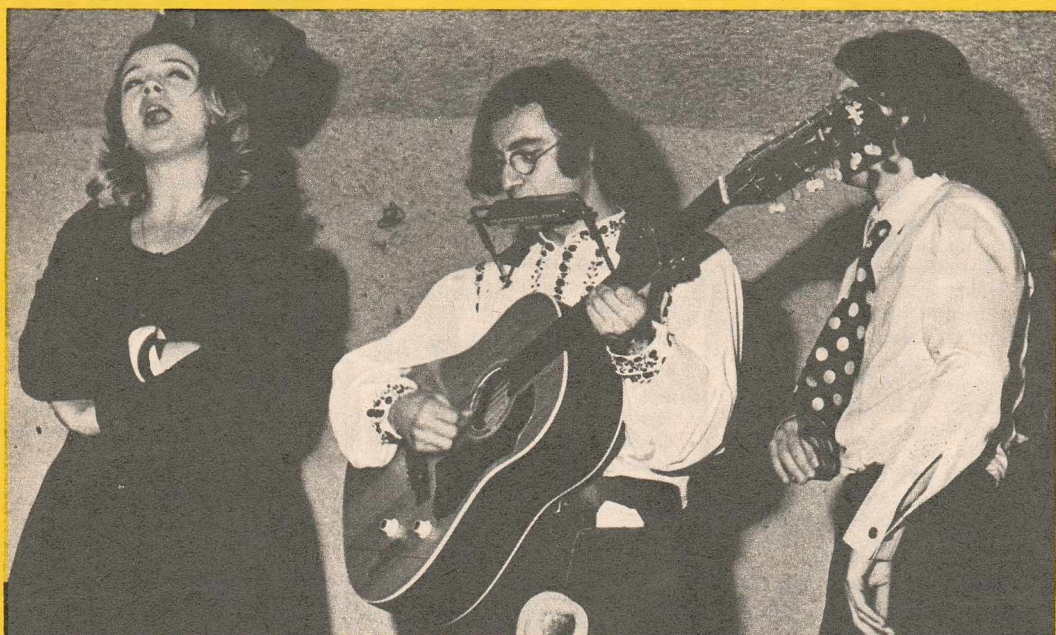
- Muzică pop—11 biografii în 11 puncte
- Maigret și domnul Charles — ultimul roman polițist al lui Georges Simenon
- Portretele policrome ale celor mai iubiți actori
- SPORT, VARIETĂȚI, JOCURI, ANECDOTE, CARICATURI, MODĂ
- După un secol de arheologie
- Gangsteri și capodopere
- Comicii despre comic
- Scriitori despre ei înșiși
- Un nou pact cu natura
- Bolile civilizației
- Poluarea psihologică
- Arhiva Flacăra
- Revoluția cunoștințelor
- Anecdote literare
- Dimitrie Cantemir — personalitate muzicală

almanahul flacăra '74

În curînd

Noi am fost gazdele.

Ai, hai!, în variantă originală: Mihaela Mihai, Doru Stănculescu și Sorin Minghiat.

Din nou Mircea Florian.

De două minute Erika Jozsa și Carol Horvath cântă o melodie nouă.

Două chitare: Costin Canelis și Panagos Iorgos.

Recită Gina Patrichi.

Alexandru Andrițoiu.

Ion Horea.

Salvador Dali? Nu. «Un om pe niște scări»: Mihai Stan.

Spectatorii: Erika Josza, Carol Horvath, Ovidiu Lipan și Corina Chiriac.

Cum a fost (XIV)

Invitat de Comitetul județean P. C. R. și de Consiliul popular județean Vâlcea, Cenaclul Flacăra va fi prezent sâmbătă 15 decembrie, ora 17,30 la Râmnicu Vâlcea, în sala Consiliului popular județean de pe strada Praporgescu.

Fotografii de Elena GHERA

Fără note? Nu se poate. (Cornel Ionescu)

Clubul «A», proprietatea aproape privată a Institutului de arhitectură «Ion Mincu» din București, a găzduit, luni, 10 decembrie, întâlnirea *Cenaclului Flacăra* cu studenții arhitecți, iubitori de muzică și poezie. Întâlnirea a început cu o întârziere de o oră, fiindcă atât invitații, cât mai ales gazdele au găsit cu mare dificultate sediul clubului. Puțin cam blazate, gazdele au uitat să trimită furgoneta promisă pentru a transporta instrumentele formației *Roșu și Negru*, așa încât excelenții instrumentiști conduși de Nancy Brandes, după 5 (cinci) ore de așteptare în holul hotelului Athénée Palace, s-au mulțumit să asiste la programul serii, program în care ar fi trebuit să susțină un așteptat recital. Numai Ovidiu Lipan, Supertândărica bateriștilor, s-a produs, alăturându-se orchestrei volante care, de la o vreme, creează fondul muzical pe care Adrian Păunescu își recită poemele. Dar despre asta mai târziu.

Pentru început, Costin Canelis și Panagos Iorgos, studenți la Conservatorul «Ciprian Porumbescu», ne-au reamintit că toate chitarele electrice, de orice formă și de orice preț, se trag din chitarele acustice, numite și reci. Cei doi chitariști au avut meritul de a încălzi atmosfera și mai presus de toate de a fi interpretat impecabil două studii. Invocând atmosfera elegiacă pe care a moștenit-o de la Canelis și Iorgos, poetul Ion Horea, unul dintre invitații noștri de onoare, a citit *Doză elegii precare*. A fost apoi rîndul maestrului Cornel Ionescu. Fiindcă el este nu numai cel mai bun muzicist, dar și un ironic, Cornel Ionescu a descifrat de pe o agendă 1967 un studiu cromatic aflat cam pe la paginile unde sînt înscrise de obicei distanțele, pe calea ferată, dintre orașe ale țării cum ar fi București-Râmnicu Vâlcea. Cornel Ionescu ne-a oferit apoi partea a doua a unei mai vechi compoziții a sa, *Unde?*, făcându-ne să sperăm că, odată și odată, va da la iveală și prima parte a acestei lucrări foarte aplaudate. Pentru prima oară în mijlocul cenaclului nostru, poetul Alexandru Andrițoiu a recitat două dintre cele mai frumoase poezii ale sale, dintre care *Vioara de Cremona* a impresionat în mod deosebit. Dorin Tudoran a citit cîntul al XX-lea din poemul *Cîntec de trecut Akheronul*. Cînd s-a trezit pe celălalt mal, și-a dat seama că nici nu plecase de fapt. O singură dată a folosit Adrian Păunescu, în cursul acestei serii, cuvîntul mare. Atunci cînd a prezentat-o pe Gina Patrichi. Artista a recitat *Elan* de Ion

Barbu și *Nu m-ai înțeles* de M. Eminescu cu o sensibilitate în fața căreia respectul cel mai adevărat este tăcerea. Unii, numai unii, chiar au tăcut. Actorul Mihai Stan a recitat excelent și în forță *Un om pe niște scări* de Adrian Păunescu și excepțional *Cîntecul chitarelor* de Peer Sørensen, poem în care a introdus, ca leitmotiv, tema cîntecului *Whole Lot a Love* (Cu toată puterea dragostei) a formației Led Zepplin. De abia dezamorsat după o călătorie friguroasă la Brașov, Mircea Florian a cîntat *Pe mine Mircea mă cheamă* și *Cînd mă gîndesc că mă gîndesc la mama*. Nu e mai puțin adevărat că după ce l-a acompaniat pe Dorin Liviu Zaharia, Mircea Florian a trebuit să mai cînte o dată despre *Podul de piatră*. Veniți fiecare de unde aveau treabă, Mihaela Mihai (televiziune), Doru Stănculescu (lecții) și Sorin Minghiat (Tîrgoviște) au cîntat *Ecou de romanță* și *Ai, hai!* La rugămîntea sălii, Mihaela Mihai s-a despărțit de cei doi prieteni, dintre care unul chiar frate, și a cîntat așa cum se cuvine, de una singură, o doină. Doru Stănculescu și Sorin Minghiat aveau să-și ia revanșa susținînd și ei, mai apoi, un recital de unii singuri. Blazați și plictisiți de prea continuele succese ale lui Ilie Năstase, viitorii arhitecți n-au dorit să-l întrebze nimic pe profesorul Ștefan Georgescu. În această situație, un poet ialomițean și necunoscut, venit special să cucerească dintr-o suflare Bucureștiul, s-a simțit obligat să «salveze» aparențele întrebîndu-l ferm și încrunțat pe Ștefan Georgescu: «Ce este un poet contemporan?». Unii au ris, alții nu.

Ultimul poet care a recitat a fost Adrian Păunescu. Oferind din proprie inițiativă *Calul călare*, *Mihai Viteazul intercutit*, *Royal Shakespeare Company*, *Repetabila povară*, *Balaurul* și, la cerere, *Dați-ne pace*, poetul a găsit, din cînd în cînd, timp să-l mai domolească, prin intermediul mîinii drepte, pe Ovidiu Lipan, care pusese gînd rău tobiței improvizate cu mari eforturi de Mircea Florian.

Răsfațatul membrilor clubului «A», fostul Dorin Liviu Zaharia, actualul Ciabi Zaharia, a cîntat și recitat. Deși a fost rugat să «mai zică», Dorin Liviu Zaharia nu ne-a convins în această seară că ar fi găsit ceea ce caută de multă vreme. Cînd confuz, cînd furat de jocul gratuit de cuvinte, mai tot timpul amuzical, așînd un nonconformism pueril în esență și vizibil, deseori, în formele în care se manifestă, pozînd și șarjînd peste limitele oricărei convenții artistice cunoscute de noi, cei de rînd, Dorin Liviu Zaharia cred că nu se află acum în cea mai bună zodie artistică. Dar și confuzia este una din formele snobismului.

Dorin TUDORAN

bombe și bombițe la hunedoara

1. un fel de preambul

Despre celebrii ospătari, atât de oropșiți de «neiertătorii» umoriști care descoperă mereu și mereu aceleși «minunate» obiceiuri ospătorești, precum și despre prietenii și dușmanii lor de-o viață, clienții cei de toate zilele, s-a scris, slavă Domnului, destul. Din când în când, problema a fost luată chiar și în serios, iar rezultatele s-au făcut simțite imediat: nici un ospătar nu mai primește bacșiș (nu mai vrea, nici în ruptul capului, să fie jignit), peste tot se fac note de plată, în scris, cu data și semnătura ospătarului (chiar dacă prietenul consumator vrea să-l scutească de acest efort sisific), iar preparatele culinare s-au diversificat printr-o amănunțită abundență de sortimente; nu mai vorbim de promptitudine, amabilitate, condiții igienice, despre unele și altele și iar altele... Lăsând la o parte tonul «roz-bombon-optimist», convingi că toți factorii interesați de bunul mers al lucrurilor vor depune eforturi sporite pentru remedierea acelor lipsuri pe care le cunoaștem cu toții, ne vom strădui să prezentăm câteva aspecte ale relației consumator — unitate comercială sau, mai altfel spus, unde și când se bea un pahar la Hunedoara.

2. un itinerar minat cu bombe

O primă perioadă de deservire (a face cuiva un deserviciu) începe încă de dimineață, conform proverbului «cine se scoală de dimineață...», când muncitorii care au lucrat în schimbul de noapte se-ndreaptă spre case. Nici nu ies ei bine din marele combinat, că, la absolut toate ieșirile, îi întâmpină acele minunate birturi sau bufete, cărora li se mai spune atât de dulce și frumos, bombe. Acum, sau la cealaltă ieșire din schimb care are loc cam pe la ora 15,30, începe marele itinerar minat cu... bombe. Ei bine, închipuiți-vă câteva grupuri de patru sau cinci colegi de muncă. Unuia, din cine știe ce motive, îi vine să bea o bere, o țuică sau un pahar de vin. Poate că nu vor merge toți patru sau cinci, dar doi sau trei tot vor merge. Cel cu «ideea» va face «cinste». Ceilalți se vor simți și ei datori să contribuie cu câte un «rînd». Arareori vreunul din ei se va-ncumeta să se-nfrupte cu mici, cîrnăciorii, chifteluțele sau... conservele care se oferă «kapetisant». Nu vor mânca deoarece, în primul rînd, îi așteaptă acasă o mîncare caldă și... familia. Unii însă, invitați la... botul calului, vor mai întîrzia puțin.

Să admitem că vor trece nepăsători și grăbiți spre stația centrală de autobuze. La Hunedoara toate autobuzele pleacă din același loc, din orașul vechi, de lângă podul de peste Cerna. Aici, în stația centrală, în timp ce se așteaptă autobuzele care sosesc mai devreme sau mai tîrziu, cu aceeași exactitate ca și buletinele meteorologice, se poate constata existența a nu mai puțin de patru birturi și birtulețe care desfac băutura. Menționăm că la numai 100-150 de metri de aceste «bombițe» mai sînt alte 5 localuri care se pretind restaurante de categoria a III-a. Să zicem, cu optimismul care ne caracterizează, că nici de această dată «rețeaua» de tentații n-a prea fost «onorată». Oamenii vor ajunge în apropierea locuințelor lor, în inima cartierelor hunedorene. Aici, alte câteva bombe

asemănătoare. Și după un asemenea păienjenis de birturi și bufete, de ce să ne mai mirăm că anumiți oameni vor ajunge acasă ceva mai tîrziu, ceva mai oboșiți, ceva mai tulburi? Ar trebui să ne gîndim la complexitatea profundă pe care o implică o asemenea stare de fapt. S-ar putea spune că interesat doar de realizarea nu știu cărui plan cineva a găsit această soluție de plantare a cît mai multe asemenea unități, mai ales «la vad». A nu se înțelege că denigrăm munca salariaților T.A.P.L., sau că nu apreciem eroicul detașament al muncitorilor hunedoreni, față de care nutrim sentimente de cel mai adînc respect și admirație, dar conducerea T.A.P.L., precum și conducerea consiliului popular municipal au recunoscut că reală această situație, că s-au propus soluții, că etc, etc.

3. despre berea locală și alte lucruri

Discuțăm la conducerea T.A.P.L. (care acum se numește I.L.S. a Alimentației publice) cu tovarășii Coșei Ion, șeful biroului administrativ, Cătană Ion, contabil șef, Fotache Constantin, șeful biroului comercial. Notăm răspunsurile lor în ghilimele. «Tovarășul Răceanu (prim-vicepreședintele Consiliului popular municipal — n.n.) ne cere mereu situații și statistici și dări de seamă, ne critică, ne săpuneste...» Motivele? «Păi, cam cele prezentate de dumneavoastră». «Avem în acest an, per total, 8 milioane lei sub plan, deoarece s-au desființat... patru unități. Oamenii nu prea mai beau (oare e cazul să ne întristeze acest lucru? — n.n.). Între anii '67 și '70 s-a servit 18% mîncare în local; în anul '73 s-a servit aproape 29% mîncare în local, deci o creștere evidentă (lucru pentru care tovarășii merită felicitări n.n.)». Aceste cifre și afirmații ar putea duce la concluzia că situația relatată de noi, în prima parte a materialului, nu s-ar prea potrivi cu realitatea. Dar realitatea este că toate birturile și bufetele și-au îndeplinit planul, chiar l-au depășit, iar nerealizările provin de la marile restaurante, nefrecventate tocmai pentru că există acest itinerar al... bombelor. «Vom desființa în '74 și '75 aproape 32 de unități care nu mai corespund și vom construi 3 mari unități pentru care s-au alocat 2 milioane lei». După cum vedeți, se merge pe desființarea a tot ceea ce este necorespunzător». Părerea noastră și a altora este că ar trebui să se urgenceze la maximum o asemenea inițiativă.

Și acum, încep eu, despre o problemă destul de importantă. Ultimele statistici arată că hunedoreanul este un mare consumator de bere. Chiar dumneavoastră ați preluat o bună parte din cota de bere a Văii Jiului și ați adus-o la Hunedoara. La bufetul «Ardealul» (responsabil, Tat Petrică) un cetățean, pe nume Mihălan Ion, scrie la condica de reclamații că a fost servit cu bere locală, și se arată foarte nemulțumit. În toate cele patru sesizări, responsabilul răspunde că: «berea este acră, așa cum știm cu toții că este berea locală» (sesizarea nr. 8 din 7.09.1973). Deci, care este situația cu berea locală, de ce este atât de vehement refuzată, de ce este acră și nebăuibilă?

«Noi, ne răspund tovarășii Coșei și Cătană, preluăm o mare cantitate de bere din Sibiu, în butoaie. Această bere nu este de o calitate prea bună. Nici berea «Trei stejari», care vine tot de la Sibiu, dar în sticle, nu este apreciată de consumatori. Cea venită în butoaie o îmbutelem noi, aici, la Hunedoara. Stația de îmbuteleiere este foarte veche. Berea este îmbuteleiată cu aer comprimat, iar uneori și sticlele sînt murdare. Aerul comprimat, sau sticlele, alterează berea foarte repede». «Și dacă această bere mai întîrzie prin cine știe ce depozit?». «...» «Avem cazuri concrete de oameni care, consumînd o celebră «bere locală», au fost internați în spital...» «Da, am auzit și noi de asemenea situații». «Și ce e de făcut?». Tovarășii Coșei și Cătană n-au reușit să-mi dea un răspuns clar, deoarece, într-un anume fel, problema îi cam depășea. Menționăm preferința consumatorului de bere din Hunedoara: berea de Craiova sau berea de Timișoara.

În cabinetul tovarășului Viorel Răceanu, prim-vicepreședintele Consiliului popular municipal: «Recunoaștem că sînt prea multe birturi și bufete, dar tovarășii de la comerț ne arată mereu planul, și atunci problema devine ceva mai complicată. Am pregătit chiar și un raport detaliat despre aceste lucruri care intră în atenția noastră cu toată seriozitatea. În ceea ce privește berea locală... nu se poate bea, dar dumneavoastră scrieți adevărul, așa cum este el». Da, acesta a fost și gîndul nostru, fără să ne situăm pe poziția unui membru al vreunei «ligi antialcoolice» și fără cea mai mică urmă de gînd de a umbri ciuși de puțin pe muncitorul Hunedoreni, stăpînul deplin al focului, însetat mereu de o viață mai frumoasă, mai adevărată, pe măsura muncii lui.

Victor NIȚĂ

capriciile gustului

revistele de cultură

În contextul culturii noastre contemporane revistele de literatură și artă, revistele de cultură, ocupă un loc imposibil de ignorat. Se citește la noi foarte mult. Se citește literatura. Se citește eseistica. Se citește publicistica informativă. Se citește reportajul. Față de numărul de locuitori ai României, consumul de cultură realizat și prin intermediul revistelor literare și artistice este destul de mare. Avem la ora actuală la București reviste cu îndelungă tradiție și cu un prestigiu de mult cîștigat în rîndurile masei de cititori: «Contemporanul», «România literară», «Lucefărul», «Viața românească» etc. Avem în celelalte orașe ale țării reviste care apar săptămînal, bilunar, sau lunar, de asemeni, cu un prestigiu care nu poate fi pus în discuție. O problemă care se pune în legătură cu sistemul revistelor literar-artistice și culturale de la noi este aceea referitoare la necesitatea diversificării problematicii abordate în funcție de specificul cititorilor la care publicația are acces, în funcție de realitățile sociale dintr-o anumită regiune, în funcție de grupurile de scriitori și artiști care se constituie în jurul lor. În mod firesc ar trebui ca nici una dintre publicațiile care apar să nu semene prea mult cu celelalte, să-ți ofere acces la un tip de informație diferit de celelalte, la un grup de valori specific. În mod firesc fiecare revistă ar trebui să aibă un profil distinct, descifrabil, nu numai la nivelul formatului grafic, al paginajului, al titlului și al locului de apariție, dar și la nivelul atitudinii față de anumite probleme, față de anumite situații literare sau artistice. Din păcate, în ce privește grupul valorilor vehiculate de către o publicație sau alta, ca și atitudinea față de evenimentele literar-artistice ce au loc, multe dintre revistele noastre parcă prea seamănă. Se acordă încă insuficientă atenție încurajării și afirmării forțelor artistice locale. Scriitorii din București sînt prezenți și în București, sînt prezenți și la Cluj, sînt prezenți și la Timișoara sau Iași sau Bacău. Aș remarcă în această privință ca pozitiv efortul pe care îl face redacția revistei «Steaua», avînd un grup de colaboratori proprii formați în mediile intelectuale clujene, avînd o atitudine, față de evenimentele literar-artistice ce au loc, care o situează pe o poziție ce nu poate fi confundată cu altele. Remarcînd o asemenea realitate, nu înseamnă că celelalte publicații se cer apreciate negativ, ca lipsite de personalitate, dar am impresia că efortul înregistrat în cazurile amintite trebuie totuși luat în seamă cu toată seriozitatea. E cunoscut faptul că publicațiile culturale și literar-artistice de la noi îndeplinesc în contextul vieții spirituale din România contemporană nu numai o funcție de informare și îndrumare a gusturilor, dar și o funcție ideologică. Or, din acest punct de vedere, cred că trebuie avută mai multă grijă pentru a se contracara tendințele eclecticizante care se fac simțite pe alocuri destul de pronunțat. Conceptul de cultură, ca și conceptele mai restrînsse de literatură și artă sînt asimilate global fără a se ține seama de specificul realităților sociale și politice de la noi. Se manifestă încă insuficientă exigență față de producțiile literare avînd caracter minor și dezbătînd o problemă nespecifică realităților sociale din România contemporană. Față de posibilitățile de care dispune, sistemul revistelor noastre de cultură comportă, fără îndoială, unele îmbunătățiri.

Gheorghe ACHIȚE

tx 1,
tx 2,
tx 3, —
secret!?!

Cu cîteva luni în urmă, revista «Flacăra» saluta apariția în București a acestor Tx 1, Tx 2, Tx 3. Departele de a fi un secret, faptul devenit de notorietate bu prin intermediul presei, bucura sufletul tuturor pietonilor. Bucuria aceasta a avut o viață scurtă. De ce? Iată întrebarea cu care l-am abordat, la sediul de pe strada Dinicu Golescu nr. 1, pe directorul general al Întreprinderii de transporturi București, tovarășul Horia Teiușanu.

Așadar:

— De ce s-au desființat cele trei trasee Tx, tovarășe director general?

— E un subiect despre care nu putem discuta.

— Din lipsă de timp?

— Nu din cauza asta. De fapt cele trei trasee Tx s-au desființat în absența mea...

— Ați lipsit mult? Unde au fost?

— Am lipsit o săptămînă. Am fost în Cehoslovacia, după piese de schimb.

— Și în absența dumneavoastră se pun în aplicare măsuri neașteptate, se iau decizii fără ca să fiți consultat?

— Nu. De fapt v-am spus de la început că nu putem discuta despre acest subiect.

— Cititorii noștri au totuși dreptul la o explicație. I-am anunțat că, în schimbul sumei de 5 lei, dumneavoastră, I.T.B.-ul, le stați la dispoziție pe traseele Barajul Dunării (Titan) — Centru — Gară, Drumul Taberei — Universitate și Berceni — Universitate și Berceni — Universitate cu traseu fix au dispărut. Oamenii vor să știe cauza.

— În nici un caz nu este vorba despre economia de energie și combustibil. Circulă întreg parcursul de autobuze, troleibuze și tramvaie. Cît privește taxiurile numărul lor va crește. Așteptăm noi automobilele «Dacia».

— Și cu cele trei Tx?

— Nu, nu vă pot da relații. E secret. Dealtfel nu veți putea scrie nimic nici în «Flacăra» despre acest lucru.

— ?

Trebuie să adaug că tovarășul director al I.T.B. a fost de-o ireproșabilă politețe, mi-a mărturisit că n-a văzut nici un film de patru ani și jumătate, că doarme doar trei din 24 de ore, că mîncă un kilogram de antinevralgice pe zi. În final, m-a asigurat că-i place foarte mult revista noastră, pentru că e curajoasă și spune lucrurilor pe nume. M-a mai rugat tovarășul director general să-i transmit sănătate redactorului șef al revistei noastre, ca dealtfel tuturor reporterilor și colaboratorilor «Flăcării». Politete ireproșabilă, deci.

Cît despre Tx 1, Tx 2, Tx 3 — nimic. Mister!!! Nu putem scrie nici un cuvînt. E secret. Iată care sînt deslușirile pe care vi le putem transmite din partea tovarășului director Horia Teiușanu. Un om amabil și discret.

Viorica CIORBAGIU

sănătatea cu orice preț?

«Ce este omul, dacă binele suprem, dacă binefacerea vieții sale este doar să doarmă și să mănince? Un animal, nimic mai mult».

Shakespeare

Era generos Shakespeare. Nici un animal nu se mărginește la a dormi și a mânca. Nici măcar animalul domestic, care înlocuiește zona activă ce i-a fost răpită cu vaste extensii afective care-l scot, ades, din sfera animală propriu-zisă. Unicul animal care se poate rezuma la mîncare și somn, prefăcînd activitățile celelalte (și mai ales ale celorlalți) în slujnice ale propriei sale reducții, e omul. El poate renunța la acuitatea libertară a spiritului, la marile pasiuni, la perseverența actului științific îndelung urmărit, pentru a-și asigura și chiar prelungi (vezi «nu bea, nu fuma etc.») existența latentă de consumator cumpătat și somnoros (un consum fără delicii, un somn fără vise), numai s-o ducă pînă dincolo de limită într-o lume pe care și-o refuză. Păcîlînd impulsurile speciei, individul poate coborî pînă la mineral, adică pînă la formalizarea deplină a actelor sale biologice: alimentația e programată, iar somnul absolut. Nu! Animalul se poate sacrifica, poate muri de dor sau cărînd poveri la adînci bătrîneți. Poate fi privilegiate sau levretă, poate fi artist de circ sau agent de poliție. Niciodată, nici în cazul coloniilor de corali (cite ticuri, cite culori, cite obsesii chiar și la aceste celenterate), animalul nu trăiește pentru a mânca și nu mîncînd pentru a trăi. El parcurge distanțe neverosimile, din Oceanul Înghețat de Nord pînă-n rîul Negru din Macedonia, pentru a muri acolo în contemplarea icrelor. El își reduce ciclul biologic sau pier, în captivitate...

Respectul pentru legile unei vieți sănătoase nu poate deveni scop în sine decît atunci cînd micul burghez atinge absolutul condiției sale spirituale. Nimeni nu te poate sfătui să lucrezi fără întrerupere trei zile și trei nopți pentru a dormi apoi, îmbrăcat, alte trei zile, precum făcea Haendel, bruta muzicală. Nimeni nu-ți poate recomanda să nu te speli pe picioare pînă cînd între încălțări și piele se interpun pecingini, așa cum — după atestările proprii sale nevaste — i se mai întimpla lui Tolstoi care, în tinerete, fusese ablutoman!

Nimeni nu te poate îndemna să mori de betie precum Edgar Poe sau Dylan Thomas. Dimpotrivă: chiar acești oameni de seamă au fost trași la răspundere de către societate pentru caznele la care-și supuneau ființa lor pieritoare. Dar a trăi doar pentru a fi sănătos nu stă la temelia nici unei reguli de igienă. Sănătatea e un mijloc și nu un scop. Degeaba ești sănătos dacă nu-ți pui neîncetat potențele în slujba unei pasiuni. După cum, degeaba ai învățat să citești dacă te mărginești apoi la a reciti abecedarul.

Dealtfel, epoca noastră, mai ales acum și aici, ne silește — nu o dată — să nu ținem seama de sfatul medicului, decît după ce el a fost rostit. Și atunci ne facem că nu-l auzim, pentru că lumea trebuie neîncetat construită. Altminteri, veacurile ne-ar copleși.

Fetișizarea regulii de igienă ucide sensul real al proverbului *Mens sana in corpore sano*, care subordonează sănătatea trupezăscă celei spirituale: trebuie să fii sănătos ca să poți cugeta, ca să poți judeca asupra existenței, ca să poți gîndi, singura activitate — după Pascal — dă un sens vieții omenești. Și reciproc: a călca regula de igienă din teribilism e totuna cu a i te închina. În amîndouă cazurile individul pier. Rămîne doar regula, ca o propoziție absurdă, fără obiect.

Leonid DIMOV

viitorul social

Salutăm apariția numărului 4 al revistei *Viitorul social*, o serioasă publicație de sociologie și politologie, aflată acum în al doilea an de apariție. Tipărirea unei asemenea reviste este mai mult decît necesară. În studiul fenomenelor sociale, și alte publicații inserează observații sociologice, dar cel mai adeseori aceste observații nu depășesc un nivel onest și cam diletant. Dezvoltarea noii sociologii românești, rezultatele și prestigiul ei, se reflectă cu fiecare număr al acestei reviste. Se înțelege că *Viitorul social* se adresează în primul rînd specialiștilor, oamenilor cu preocupări umanistice, dar multe din articolele publicate aici sînt accesibile și altor categorii de cititori. Reținem dintre acestea studiul sintetic semnat de Roman Moldovan — *Tendințe actuale în conținutul tematic și în metoda științelor sociale*, articolul aniversar Dimitrie Cantemir, semnat de Miron Nicolescu, articolul *Sistem politic, sistem internațional și Europa* de Silviu Brucan. Interesant este și studiul profesorului ieșean Al. Bărbat, *Ce devine ruralul?*, o cercetare a procesului de industrializare și felul în care acest proces acționează asupra mediului rural în diverse țări. Un număr de articole, grupate la rubrica «Știința conducerii societății», se ocupă de «experimentul politic Dolj», cum se numește această inițiativă de prelucrare automată a datelor care sprijină aici conducerea social-politică a județului. Există, desigur, și o rubrică dedicată sociologiei culturii, sector căruia i s-ar putea acorda, după părerea noastră, un spațiu mai larg și mai central, același lucru fiind valabil și pentru partea ce informează cititorii asupra unor curente și școli sociologice de peste hotare. Revista se situează în actualitate prin consemnarea desfășurării lucrărilor la cele mai recente congrese de sociologie; al IX-lea Congres mondial al Asociației internaționale de știință politică, de la Montreal, al VIII-lea Congres european de sociologie rurală, de la Roma, Conferința internațională de sociologia medicinei, din Polonia etc.

Un grup de recenzanți competenți (Abraham Dorel, Mihai Părăluță, Victor Săhleanu ș.a.) asigură comentariul critic al unor recente lucrări, românești sau străine. S-ar conveni să se afirme în aceste articole mai multă suplețe, o orientare mai puțin rigidă în alegerea cărților, un spirit ceva mai publicistic, care să nu diminueze însă din sobrietatea științifică a publicației.

Dinu FLĂMÂND

vremea în săptămîna viitoare

ploi, ninsori și val de ger

În masa atmosferei, din cauza diferențelor de temperatură și umezeală, se creează un fel de fluvii aeriene ce transferă aerul dintr-un ținut în altul. În săptămîna ce urmează, de la 16 la 22 decembrie, regiunile noastre vor fi traversate mai întîi de un curent de aer cald și umed, apoi de un val de aer arctic.

Deci, în primele zile vom respira un aer de origine mediteraneană, apoi unul ce a fost mai înainte respirat de eschimoși și îndeosebi de cei de pe platoul Groenlandei.

La 16-17 decembrie este de așteptat ca vremea să fie, în general, umedă și relativ călduță, cu îngheț general noaptea și cu dezgheț ziua, în cea mai mare parte a țării, excepțînd zona de munte. Înnoirările vor fi predominante și vor cădea precipitații amestecate, cu caracter local sau parțial. Ploile, lapovițele și mazăricele vor fi mai frecvente în zona de cîmpie, pe cînd în zona de deal și cea montană vor predomina ninsorile.

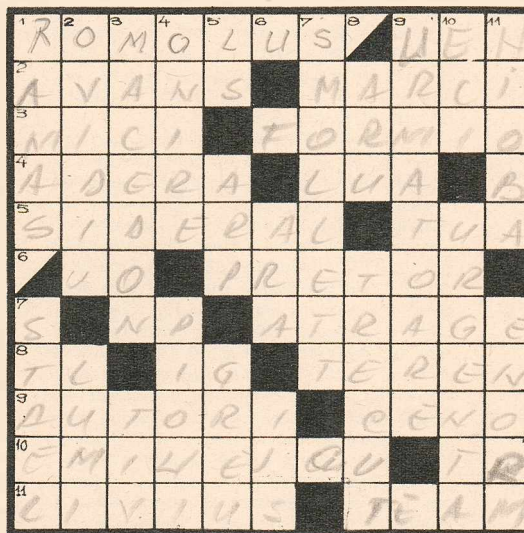
Între 18 și 22 decembrie, un val de frig, puțin obișnuit, se va extinde în cea mai mare parte a teritoriului, începînd din nordul Transilvaniei. În primele zile, cînd înnoirările vor fi accentuate, vor cădea ninsori în toate ținuturile. În nordul și răsăritul țării aceste ninsori vor fi, local, viscolite, în jurul datei de 20 decembrie. După această dată cerul se va însenina în cea mai mare parte a țării, predominînd un ger uscat. Noapțile vor deveni deosebit de geroase, temperatura coborînd pînă la -27° în unele puncte din Cîmpia Dunării și pînă la -31° în Maramureș și depresiunea Giurgeu-Ciuc.

Pătrunderea, destul de rapidă, a valului de ger, în ținuturile noastre, va determina schimbări bruște în fiziologia organismului nostru, simțite mai intens de persoanele reumatice, astmatice sau cu maladii cardiovasculare, cărora le va provoca crize și dureri sporite.

Dacă frigul umed favorizează *guturaiurile*, gerul uscat favorizează *pneumoniile*, ce sînt ușor făcute de persoanele surmenate, necorespunzător îmbrăcate sau slab hrănite.

TOPOR

cuvinte încrucișate

A.B.C.

Orizontal: 1) Unul dintre legendarii fondatori ai Romei (753 î.e.n.), de la a cărui «primă brazdă» se trage și expresia «Ab Urbe Condita» — Insulă lângă Noua Guinee. 2) O distanță dinainte — Ce e scris și-n frunte-i pus (pl.). 3) De la început de viață (pl.) — Comedie de Terențiu în care apare replica «E avantajat cel care e mai întîi», devenită ulterior dicton popular. 4) A se alătura unei mișcări — A prinde.

5) Anul în care soarele este din nou în dreptul aceleiași stele (365 zile, 9 ore, 9 secunde) — Rîu în Portugalia. 6) Unu la zero! — Prim guvernator al unei provincii romane. 7) Vecine cu O mare — Verb la un pol, doi... 8) Tele! — Ion Grișorescu — Loc de întrecere în drum spre podiumul celor dincii. 9) Au și carte, au și parte! — Afluent al rîului Taro (Spania). 10) Marele nostru poet, autor al poemului «Mai am un singur dor» — Trec primele! 11) Istoric roman (59 î.e.n. - c. 16 e.n.), al cărui tratat poartă titlul «Ab Urbe Con-

dita libri» — Un grup de sportivi.

Vertical: 1) I-au luat-o alții înainte — Celebra fiică a Suzannei Necker, cea care a plescat în franceză, din Edward Gibbon, expresia «Nu-i decît primul pas care costă». 2) Poetul roman care în «Remedia amoris» lansează expresia «Împotrives-te-te (subînțeleș, răului — n.n.) din capul locului» — Universul la plural. 3) Întîiul și cel de pe urmă «dezlegător» al nodului lui Gordius din Frigia — Marginalii ale modei! (sing.). 4) Unde-i unul nu-i putere, unde-s doi puterea crește — În primele rînduri la șah. 5) Cules! — Unul dintre marii sculptori ai secolului nostru (Hans) — Se rezolvă cu oarecare efort. 6) Papagal american — Comună în Austria 7) Romancier pictoresc și realist englez (1721-1771), autor al primului roman publicat în fascicule — o imitație după «Don Quijote» — «Sir Launcelot Greaves». 8) Rîu în Brazilia — Timp înainte. 9) Vin mai apoi. 10) Numele rusesc al Adigelui — Se impune a fi luată în considerare înainte de toate. 11) Nefericita mamă a 12 copii, transformată într-o stîncă (mit.) — Cel mai mare!

Toma MICHINICI

Dicționar: UEN, TUA, CENO, ISS, ARU, ECI.

